

OKM

ORSZÁGOS KOMPETENCIAMÉRÉS

6.
ÉVFOLYAM

A
FÜZET

ÉRTÉKELÉSI KÖZPONT

2004

Általános tudnivalók a feladatokhoz

Ebben a tesztfüzetben matematika- és olvasási-szövegértési feladatokkal találkozol. Minden feladatot alaposan olvass el, és a legjobb tudásod szerint válaszolj a kérdésekre!

1. A **matematika- és olvasási-szövegértési** feladatok egy része után négy vagy öt válaszlehetőség szerepel, és mindegyiket egy betű jelöl. Az ilyen feladatoknál annak az egyetlen válasznak a betűjelét karikázd be, amelyiket helyesnek gondolod! Ezt az 1. példafeladat mutatja be.

1. példafeladat

Hány percből áll egy hét?

- A 168
- B 10 080
- C 420
- D 1440

Ha már bejelöltél egy választ, de meggondoltad magad, akkor az első jelölést jól láthatóan húzd ki, vagy tégy rá egy „X”-et, majd karikázd be a helyesnek gondolt választ az alább látható módon!

- A 168
- B 10 080
- C 420
- D 1440

2. Bizonyos **matematika- és olvasási-szövegértési** feladatoknál több választ is meg kell jelölnöd úgy, hogy mindegyik sorban egy-egy állítás igazságát kell eldöntened. Erre látsz példát a 2. példafeladatban.

2. példafeladat

Állítás	IGAZ vagy HAMIS?	
Minden téglalap paralelogramma.	☒ IGAZ	☐ HAMIS
Minden téglatest kocka.	☐ IGAZ	☒ HAMIS

3. Az **olvasási-szövegértési** részben lesznek olyan kérdések, melyekre a választ a feladatlapban megadott helyre kell beírnod. Egyik kérdésre se írd hosszabb választ, mint amennyi helyet üresen hagyunk neked! A 3. példafeladat egy ilyen kérdést mutat be.

3. példafeladat

Mit csinál a fiú, miután megtalálja a könyvet?

Felrakja a polcra, majd bezárja a könyvszekrényt. Azután pedig szól a mamájának, hogy megtalálta a könyvet.

4. Vannak olyan **matematikafeladatok**, amelyeknél rövid választ (egy számot vagy néhány szót) kell írni az üresen hagyott helyre.
5. Lesznek olyan bonyolultabb **matematikafeladatok**, amelyeknél nemcsak a végeredményre, nemcsak arra a következtetésre és döntésre vagyunk kíváncsiak, amelyet az eredmény alapján hozol, hanem szeretnénk látni azt is, hogy milyen számításokat végeztél a feladat megoldása során. Erre a feladat szövege külön felhívja a figyelmedet. Pl.: Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetőek legyenek!
6. Más **matematikafeladatok** esetén önállóan kell írásba foglalnod azt, hogy milyen matematikai módszerrel oldanál meg egy adott problémát, milyen matematikai érvekkel cáfolnál vagy támasztanál alá egy állítást. Az ilyen kérdésekre többféleképpen adhatsz helyes választ. Válaszodat aszerint fogjuk értékelni, hogy az általad leírtak mennyiben tükrözik a probléma megértését, illetve milyen a válaszodban megmutatózó gondolatmenet.

A füzet végén képleteket tartalmazó táblázatot találsz, amely segítséget nyújthat a matematikafeladatok megoldásában.

Iparművészeti Múzeum*

Információk

Kézműves gyermekjátsszóházak minden hó valamelyik péntek délutánján (14 órától), kísézőprogrammal felnőtteknek. A játszóházi programsorozat kapcsolódik az év, az évszakok tevékenységi köreihez, ünnepeihez, a múzeumi kiállítások lehetőségeit is felhasználva. A programokat minden alkalommal kiegészíti mese- és zenehallgatás, rajzolás, festés, igény esetén téralkotó kreatív fakockajáték, fakultatív kiállításlátogatás.

Augusztus 16.

Téma: cséplés, nyomtatás, új kenyér
Kézműves játszóház: szalmadíszek, szalmajátékok
Kísézőprogram felnőtteknek: táblajáték, filmvetítés

Szeptember 27.

Téma: betakarítás, őszi munkák
Kézműves játszóház: csuhémunkák
Kísézőprogram felnőtteknek: kézműves játszóház, filmvetítés

Október 25.

Téma: szüret, betakarítás, őszi munkák
Kézműves játszóház: csuhémunkák
Kísézőprogram felnőtteknek: kézműves játszóház, táblajáték, filmvetítés

November 29.

Téma: szövés, fonás, kendermunka, fonóházak
Kézműves játszóház: keretszövés, madzagszövés, fonaljátékok
Kísézőprogram felnőtteknek: kézműves játszóház, filmvetítés, szellemi totó

December 6., 13.

Téma: Adventtől Vízkeresztig
Kézműves játszóház: ünnepi ajándékkészítés
Kísézőprogram felnőtteknek: ünnepi ajándékkészítés, filmvetítés, szellemi totó

*szórólap

Mikor vannak a foglalkozások?

- A Minden hónap 14-én.
- B Minden pénteken.
- C Pénteken délután.
- D Minden évszakban egyszer.

2. feladat

OB04104

Mit gondolsz, milyen kapcsolat van az augusztusi új kenyér témája és a szalmadísz-készítés között?

0 1 7 9

3. feladat

OB04105

Szerinted a decemberi programokon miért éppen ajándékkészítés folyik a játszóházban?

0 1 7 9

4. feladat

OB04106

Mely hónapokban találsz a mezőgazdasággal, növénytermesztéssel kapcsolatos programokat?

0 1 7 9

5. feladat

OB04107

Mit gondolsz, miért éppen ezekben a hónapokban találsz a mezőgazdasággal, növénytermesztéssel kapcsolatos programokat?

0 1 7 9

A rengeteg nagy kincs*

Volt egyszer egy ember, akinek Izsák volt a neve. Olyan nagy szegénységben élt ez az Izsák, hogy sokszor bizony éhesen kellett ágyba mennie.

Egy éjszaka aztán álmot látott. Álmában egy hang azt tanácsolta neki, menjen fel a fővárosba, és ott rengeteg nagy kincse fog lenni a királyi palota mellett, a híd alatt.

– Csak álom az egész – mondta magának Izsák, amikor felébredt, és többet nem is gondolt az egészre.

Másnap éjjel visszatért az álom. Izsák megint csak elhessegette magától.

De amikor az álom harmadszorra is megjelent neki, így szólt:

– Talán igazság rejlik az álomban.

Rögtön neki is vágott a nagy útnak.

Néha-néha felvette egy-egy szekér, de többnyire gyalog bandukolva kellett megtennie a hosszú utat. Sűrű erdőkön vágott keresztül, évigérő hegyeken hágott át. Végül megérkezett a fővárosba.

Amikor elérte a királyi palotát, látta, hogy azt bizony éjjel-nappal őrség vigyázza. Nem volt elég mersze, hogy nekiálljon a rengeteg nagy kincset megkeresni. Azonban minden reggel kiment a hídra, és ott addig téblábolt, amíg le nem szállt az est.

Egy nap aztán az örök kapitánya odaszólt neki:

– Mit térferegsz te itt?

Izsák elmondta neki az álmát. A kapitány kinevette.

– Te szerencsétlen flótás – mondta –, mekkora esztelenség volt egy álomért a cipőd talpát elkoptatni! Idefigyelj hát, hadd mondok el, mit álmodtam én a minap! Nem mintha én hinnék az ilyen esztelen-hasztalan dolgokban! Álomban azt a tanácsot kaptam, hogy vágjak útnak, és meg se álljak, amíg el nem értem egy kis falucskáig túl a hegyeken és a rengeteg erdőn. Ebben a faluban aztán valami szegény embert kellett volna felkeresnem, akinek Izsák volt a neve. Annak az Izsáknak a kemencéje alatt, az álom szerint, valami rengeteg nagy kincs lett volna elásva. Ha én olyan ostoba lennék, mint te, és hinnék az álmainak, most valami szegény ember kemencéje alatt kotorásznék nyakig szurkosan valami isten háta mögötti falucskában. Sok badarságot megálmodik az ember fia, nemde? – mondta a kapitány harsányan nevetve, mert a saját bölcsessége nagyon tetszett neki.

Izsák tisztelettel meghajolt az örök kapitánya előtt, és nekivágott a hosszú útnak vissza a falujába.

Sűrű erdőkön vágott keresztül, évigérő hegyeken hágott át. Néha-néha felvette egy-egy szekér, de többnyire gyalog bandukolva kellett megtennie a hosszú utat. Nagyvégül megérkezett a falujába.

Otthon rögvést munkába állt, és elkezdett ásni a kemence alatt. Hamarosan meg is lelte a rengeteg nagy kincset.

Néhány nappal azután történt, hogy az örök kapitánya egy hatalmas, fényes rubint kapott ajándékba egy ismeretlen embertől, egy ismeretlen falucskából. Nem tudta mire vélni a dolgot, de cimboráival rögvést nagy dáridót csaptak, három nap s három éjjel mulattak.

Hogy háláját kimutassa, Izsák építtetett egy kis imaházat a falujában, és annak az egyik sarkába ezt a feliratot vésette:

„Van úgy, hogy az embernek messze kell mennie, hogy a közelében rejlő kincset felfedezhesse.”

Izsák soha többé nem ismerte a szegénységet, és elégedetten élt, amíg meg nem halt.

*Uri Shulevitz: A rengeteg nagy kincs

6. feladat • **A rengeteg nagy kincs**

OB06601

Miért nem akart elmenni Izsák megkeresni a kincset?

- A Azért, mert szegény volt.
- B Azért, mert nem akart hinni az álomban.
- C Azért, mert messze volt a főváros.
- D Azért, mert többet nem is gondolt az egészszre.

7. feladat

OB06602

Kitől kapta az örök kapitánya a rubint?

- A Nem tudni.
- B A királytól.
- C A szegény embertől.
- D Egy falutól.

8. feladat

OB06603

Milyen kincset talált Izsák a hídnál?

- A Semmit.
- B Rubint.
- C Az ór álmát.
- D Rengeteg kincset.

9. feladat

OB06604

Mit jelent a ténfereg szó?

- A Nézelődik.
- B Húzza az időt.
- C Várakozik.
- D Ide-oda járkál.

10. feladat

OB06605

Mit tett hálából a szegény ember?

0 1 7 9

11. feladat · **A rengeteg nagy kincs**

OB06606

Mit gondolhatott magában Izsák, mikor az őrt hallgatta?

0 1 7 9

12. feladat

OB06607

Mit jelent szerinted az imaházban lévő idézet?

0 1 7 9

Zátonyra futott nézetek*

Az állam őslakosait talán semmi sem állította olyan dilemma elé, mint az olaj – Alaszka új keletű gazdagságának forrása. A szénhidrogének fő lelőhelye a sarkkörön túli övezetre, elsősorban a Sarkvidéki Vadrezervátumra esik, s noha a védett területen csupán két falucska található, ezek a mikrokozmoszok pontosan jellemzik a nézetek megosztottságát.

Amikor a század elején az atapaszkan indiánok felhagytak a nomád életmóddal, egy kis csoportjuk a Brooks-hegység lábánál telepedett le. Gwichin falu (lakossága alig száz fő) épp a rénszarvasok hagyományos útvonalára esik, s az indiánok élete, ruházkodása, táplálkozása kizárólag erre az állatra épül.

– Ha nincs karibu, az emberek nem akarnak tovább itt lakni – mondja Trimble Gilbert, a törzs új főnöke. Márpedig ezek az érzékeny állatok aligha ellenek ott, ahol fűrógépek zaja töri meg az ősi csendet, tehát kérdés, mi történik, ha elkezdik az ipartelepítést. A gwichini indiánokról egyébként nem lehet azt mondani, hogy teljesen elutasítják a civilizációt: borsátraikból faházakba költöztek, íjaikat puskára cserélték, kutyafogát helyett motoros szánnal közlekednek. A rénszarvas azonban más, és a tízezer éves együttélést nehéz feladni. Már csak azért is, mert ahogy a törzsfőnök fogalmaz, „az olaj nem egyeztethető össze az élő dolgokkal”.

A 200 lelkes Kaktovik falu eszkimói szintén vadásznak rénszarvasra, de a parton laknak, és életmódjuk a tengerhez kötődik. Az inupiat népcsoport csatlakozott az 1971. évi egyezményhez is, ezért részesült az olajbevételekből, iskolát, közösségi házat épített. Álláspontjukat Isaac Akootchook bálnavadász kapitány így fogalmazta meg:

– Nem szeretjük az olajfűrást, de ha elleneznénk, ugyanúgy csinálnák, és semmi hasznunk nem lenne belőle.

Kaktovik falu tehát támogatta az olajfeltáró munkálatokat, s talán még ma is tenné, ha nem következik be épp az alaszakai partoknál az Egyesült Államok történetének legnagyobb környezetszennyeződési katasztrófája.

Hosszú időn át az emberek tudatában két Alaszka létezett: a különleges szépségű, romlatlan északi táj, amely vadban és halban gazdag, meg az iparvidék, amely biztosítja az állam jólétét. Meggyőződés, önbecsapás vagy rövidlátás volt ez? Mindenesetre a többség úgy gondolta, hogy a két Alaszka békésen megfér egymás mellett: a favágók nem tudják számottevően megritkítani az őserdőt, az a néhány olajkút pedig nem fogja megzavarni a hóludak, a farkasok meg a medvék világát. Amint azonban az Exxon Valdez tankhajó az ittas kapitány hibájából zátonyra futott, és 10 millió gallon kőolaj folyt ki a tengerbe, minden megváltozott. És nem csak úgy, hogy vízimadarak meg tengeri vidrák százai pusztultak el a rájuk tapadt olajtól, s nem is csak azért, mert lazacikrák milliárdjai maradtak kikeletlenül. „A tragédia nyomán a politikai helyzet lett más, a legtöbb alaszakai mostantól átértékeli álláspontját, az olajat és az állam fejlesztési irányát illetően”, állapította meg Steve Cowper kormányzó.

*Csák Elemér – Kulcsár István: A jégfüggöny lehull

13. feladat • Zátonyra futott nézetek

OB04401

A felsoroltak közül melyik állat NEM él Alaszkában?

- A Lazac
- B Tengeri vidra
- C Hóhúd
- D Hópárduc

14. feladat

OB04402

Mit jelenthet az írás címe?

- A A tankhajó zátonyra futása nehezíti az olajkitermelést.
- B A tankhajó az ittas kapitány hibájából zátonyra futott.
- C A zátonyok nehezítik az olajfeltáró munkálatokat.
- D A tankhajó zátonyra futása miatt megváltozott az alaszkaik nézete.

15. feladat

OB04405

Értelmezd a következő mondatot: „az olaj nem egyeztethető össze az élő dolgokkal”!

- A Az olaj nem élő dolog.
- B Az élő dolgok szeretik az olajat.
- C Az olaj veszélyezteti az élő dolgokat.
- D Az élő dolgok elkerülik az olajat.

16. feladat

OB04406

Miért változtatták meg Kaktovik falu eszkimói a véleményüket az olajkitermelésről?

0 1 6 7 9

17. feladat

OB04407

Te melyik falu véleményével értesz egyet? Indokold válaszod az olvasottak segítségével!

0 1 7 9

18. feladat

OB04408

Magyarázd meg saját szavaiddal a szöveg utolsó mondatát!

0 1 7 9

Minden jó, ha a vége jó*

Kittenberger Kálmán, a híres Afrika-utazó, vadász és kutató mesélte egyszer az alábbi történetet.

Egyik hajnali indulás előtt a fényképezőgépet hordó emberem takaróba burkolva és botra támaszkodva jelenti, hogy nem jöhet velünk, mert fáj a lába. Érdekes, és nem tudom, mi az alapja, de a néger mindig így jön beteget jelenteni, akár a feje fáj, akár a hasa. Pokrócba burkolva és hosszú botra támaszkodva. Erről éppen úgy fel lehet ismerni a beteget, mint a kézben vitt viharlámpáról a boyt – a személyes inast – és a teáskannáról a „pishit”, a szakácsot.

Emberem lábát alaposan megnéztem, s mivel úgy láttam, hogy szimulál, nyakába akasztottam a fényképezőgépet, és velünk kellett jönnie. Jött is szomorúan és „betegesen”, gondosan sántítva, de már nem törődünk vele. Arra a helyre értünk, ahol vezetőim tegnap bivalynyomokat találtak, és most azt akartuk kibogozni.

Közben betegünk lemaradt. Igyekezett látókörünkől kimaradni, gondolom, kényelmetlen lehetett már a sántítás, amikor ordítást hallunk, és segélykiáltásokat orrszarvúhorkantásokkal vegyest.

Magambó, az óriás termetű fegyverhordozó, már nyomja is a kezembe a dupla expressz puskámat, amikor látjuk ám, hogy „sánta” emberem rohan felénk, mint a gazella, és nyomában a felbőszült óriás. Szerencsére felénk futottak, mert amikor megszólalt a puska, emberemet már majdnem elérte az orrszarvú.

Nagyon kényes lövés volt. A fű magas, és elől az ember. A lövés tehát hátracsúszott, de az orrszarvú megtorpant, és második lövésem földhöz vágta.

De emberem vak rémületében csak rohant tovább, aztán fel egy tüskés mimózafára. Úgy kellett lekiabálni.

Mikor aztán a nagy ijedelem után visszakapta a szavát, elmondta, hogy kissé lemaradt, és rövidebb úton akart bennünket utolérni. Egy bozótos mellett elhaladva azonban a rinó szagot kapott, s azonnal nekitámadt.

Az orrszarvú szarva elég szép volt, fényképezőgépemnek sem lett semmi baja, „fájós lábú” emberem is meggyógyult. Szóval – ha a vége jó, minden jó.

19. feladat

OB01901

Hol játszódik a történet?

0 1 7 9

20. feladat

OB01902

Mit mondott a néger szolga, mi a baja?

- A Fáj a feje.
- B Fáj a hasa.
- C Fáj a lába.
- D Nagyon beteg.

*Fekete István: Kittenberger Kálmán élete

21. feladat • Minden jó, ha a vége jó

OB01903

Mit jelent az a szó, hogy szimulál?

- A Tettet, színlel.
- B Néger szolga.
- C Beteg.
- D Fényképezőgépet hordozó ember.

22. feladat

OB01904

Honnan lehet felismerni a beteg négert?

0 1 7 9

23. feladat

OB01905

Milyen állat támadta meg a beteget?

- A Bivaly
- B Gazella
- C Oroszlán
- D Orrszarvú

24. feladat

OB01906

Miből derül ki, hogy a szolgának tényleg nem fáj a lába?

- A A történet végén kiderül.
- B Tudták, hogy szimulál.
- C Amikor muszáj volt, tudott futni.
- D Fáj a lába, de meggyógyult.

25. feladat

OB01907

Miért szerepelnek a szövegben mindenütt a „beteg”, „sánta”, „fájós lábú” kifejezések idézőjelben?

0 1 7 9

26. feladat

OB01908

Mire utal a cím? Magyarázd meg az olvasottak segítségével!

0 1 2 7 9

2 x 30 néha 65!*

A BKV Rt. három új bérletkonstrukciójával legfeljebb álmában kísérti majd a jegypénztáraknál való sorban állás gondolata, helyette tovább aludhat, és nyugodtan szürcsölgetheti a reggeli kávéját.

Régi igénynek eleget téve, kísérleti jelleggel 2002. december 5-éig három új bérletkonstrukcióval várjuk jegy- és bérletpénztárainkban.

A többször 30 napos bérletek hosszabb ideig érvényesek. Ha 2 x 30 napos bérletet vásárol, azzal 65 napig, a 3-szor harminccal 100 napig, míg a 6 x 30 napos bérlettel 200 napig veheti igénybe szolgáltatásainkat.

Ne habozzon, használja ki, hogy ritkábban kell a pénztáraknál sorban állnia, és még további 5, 10 és 20 napon át nem kell törődnie a bérletvásárlással!

A többször harminccal tanuló/nyugdíjas bérleteket is érvényes diák- és nyugdíjas igazolvánnyal lehet használni.

27. feladat

OB05501

Magyarázd meg a címet az olvasottak alapján!

- A A 2 db harminccal bérlet 5-5 nappal tovább érvényes.
- B Az 1 db harminccal bérlet 5 nappal tovább érvényes.
- C A 60 napos bérlet 65 napig érvényes.
- D A 2 x 30 napos bérlet 65 órával tovább él.

28. feladat

OB05502

Melyik bérletkonstrukcióval használhatod 200 napig a bérletedet?

- A A kétszer harminccal.
- B A hétszer harminccal.
- C A hatszor harminccal.
- D A háromszor harminccal.

29. feladat

OB05504

Mi a szöveg célja?

0 1 7 9

30. feladat

OB05505

Milyen címet adnál te a szövegnek?

0 1 7 9

*Budapesti Piac

Ne kezdj hozzá az olvasásfeladatok
következő részéhez,
amíg arra fel nem szólítanak!

Receptek bulira*

Egy buli fontos tartozékai a finom ételek. Ha ügyesek vagytok, a legtöbb dolgot magatok is megcsinálhatjátok, sőt ezek még nem is kerülnek sokba. Az alábbi két receptet édesanyám nagynénjének egy kézzel írott receptgyűjteményében találtam.

Talán az egyik legegyszerűbb sütifajta a piskóta. És ha még kakaós is a tésztája, akkor még finomabb. A pogácsa is állandó sláger, de töltötten még izgalmasabb.

Kakaós piskóta

Hozzávalók: 2 egész tojás, 25 deka cukor, 25 deka liszt, 1 sütőpor, 5 deka margarin, 0,5-2 deci tej, egy evőkanál kakaópor

Elkészítés: A hozzávalókat összekeverjük egy tálban, és a folyós masszát egy közepes, magas falú tepsibe rakjuk. A piskótát kis lángon megsütjük.

Kicsit nehéz megállapítani, hogy mikor jó, hisz a színén nem látszik, de ha villával megszúrjuk, és a villán nem marad tészta, akkor már készen is van.

A sütit tovább bolondíthatjuk, ha hosszában elvágjuk, vagy két vékonyabb piskótát sütünk, és lekvárt teszünk a két réteg közé.

Töltött sajtos pogácsa

Hozzávalók a tésztához: 18 deka liszt, 9 deka vaj, kis só, 1 tojás sárgája, fél kanál tejföl

A töltelékhez: 1 deka vaj, 1 deka liszt, 1 deci tej, 4 deka parmezán sajt, 1 tojás sárgája, só

Elkészítés: A hozzávalókból tésztát gyúrunk, kinyújtjuk, és pogácsákat szaggatunk belőle. A kiszaggatott pogácsákat megszurkáljuk, és megkenjük tojással. Lassú tűzön kisütjük. 1-1 darabot a következő krémmel töltünk meg: a vajból és a lisztből gyenge rántást készítünk, feleresztjük tejjel, és belereszeljük a sajtot, valamint megsózzuk.

Az összeragasztott pogácsákat reszelt sajtban meghempergetjük.

Jó étvágyat!

Néhány jó tanács

A konyha veszélyes hely. Könnyen megvághatjuk vagy megégethetjük magunkat. A gáz-tűzhely használatát is meg kell tanulni. Ha a tűzhelyünk nem öngyújtó, akkor tartsuk be a következő szabályokat: mindig előbb a gyufát gyújtjuk meg és csak utána a gázt! Ne feledjük, hogy a tűzhelyek gombját 15-20 másodpercig kell nyomva tartani, hogy a biztonsági rendszer ne zárja el a gázt. A tűzhely főzésre való, nem fűtésre! A főző ételt ne hagyjuk egyedül, mert kifuthat és elzárhatja a lángot. Az edényeket csak edényfogóval vegyük le! A gázt még azelőtt zárjuk el, hogy levesszük az edényt a tűzről.

31. feladat

OB00101

Mivel tudod még finomabbá tenni a piskótát?

- A Minél több cukrot teszel bele.
- B Tojással.
- C Kakaóval.
- D Liszttel.

*IVC Magazin, 2002. 9. sz.

Melyik az a két összetevő, amelyikből ugyanannyit kell tenni a kakaós piskótába?

- A** Liszt és cukor.
- B** Cukor és kakaó.
- C** Margarin és liszt.
- D** Sütőpor és vaj.

33. feladat

OB00104

Mit gondolsz, miért kell a piskótamasszát magas falú edényben sütni?

- A** Az jobban átforrósodik, és így hamarabb megsül a tészta.
- B** Sokkal finomabb íze lesz a piskótának, ha ilyen edényben sül.
- C** Nem kell abban sütni, csak ajánlatos.
- D** Ne folyjon ki a tepsiből, amikor sütés közben felfújódik.

34. feladat

OB00105

Karikázással jelöld, hogy melyik állítás IGAZ és melyik HAMIS!

A gáztűzhely használatát tanulni kell.	IGAZ	HAMIS	☐	0	1	7	9
Ha a piskóta aranybarnára sült, készen van.	IGAZ	HAMIS	☐				
Az edényeket ne edényfogóval vegyük le!	IGAZ	HAMIS	☐				
A kiszaggatott pogácsákat tojással kell megkenni.	IGAZ	HAMIS	☐				

35. feladat

OB00106

Írj ki a szövegből egy olyan a részt, amely a sütemények töltésére vonatkozik!

0 1 7 9

36. feladat

OB00108

Saját tapasztalataid alapján milyen tanácsot tudnál még adni a biztonságos főzéshez?

0 1 7 9

Afrika is feldarabolódik*

Alkalmassint mindenki megdöbbenve nézne maga elé, ha az egyik reggelen a következő hírt pillantaná meg az újságban.

Afrika népei napok óta rettegésben élnek. Négy gigantikus méretű hím oroszlán jelent meg a világrész partjai mentén, és mintha csak egy óriási, elejtett zebra teteme fölött lakmározná, hozzákezdtek a kontinens feldarabolásához. Az oroszlánok marakodását a nagy tavak vidékén erős földrengések kísérik, és állítólag több délkelet-afrikai tűzhányó is működésbe kezdett az események következtében. Az oroszlánok egyike az Indiai-óceán felé vonszolja a világrész általa megragadott darabját; a másik, amely a Vörös-tenger térségében harapta meg Afrikát, azon igyekszik, hogy a szárazföldet Arábia felé mozdítsa el. Az Atlanti-óceán partjáról, mértéktartó forrásból érkező hírek szerint, a harmadik oroszlán a Kongó torkolatvidéke táján mart bele Afrikába, és nyugat felé húzza a világrészt, végül a negyedik jelenleg a Szahara északnyugati pereménél tartózkodik, és az Azori-szigetek irányába cibálja a szárazföldet.

A szokatlan és megdöbbentő események nyomán felkerestük dr. Jeremiás Habub professzort, a Falsehoodtown Rezervátum neves tudósát, aki azon nézetének adott kifejezést, miszerint rövidesen várható a világrész szétszakadása. Véleménye szerint a Vörös-tenger délkeleti részénél, az úgynevezett Afar-háromszögben már meg is kezdődött a felszakadás, és a repedések jól nyomon követhetők délnyugat felé. Ezeket a repedéseket foglalják el a Tanganyika-, a Nyasza-, az Edward-, a Kivu- és a többi jól ismert tavak (a Viktória-tó kivételével).

– Mit lehet tenni e szörnyű elemi csapás ellen?
– kérdeztük a professzort.

– Sajnos, ez idő szerint teljesen tehetetlenek vagyunk – hangzott a híres tudós válasza. – Mindenesetre megkíséreltük, hogy csúzlival elriasszuk az oroszlánokat, de ez a módszer eddig nem vezetett eredményre. Azt hiszem, meg kell várnunk, amíg a vadállatok jóllaknak. Akkor talán maguktól is elmennek, és a továbbiak során békén hagynak majd bennünket.

– S mikor távoznak majd az oroszlánok?

– Hivatalosan, feletteseim jóváhagyása nélkül erre nem válaszolhatok – felelte az ismert kutató. – Mint magánember úgy vélem, Afrika szétszakadása már csak néhány millió év kérdése. S akkorra az oroszlánok is eltűnnek.

Mindez természetesen csak tréfa. Ilyen oroszlánok szerencsére nincsenek. Azok a földtani erők azonban, amelyek napjainkban Afrikában működnek, hasonló módon viselkednek, mint óriási oroszlánjaink. Afrika ugyanis valóban szétszakadóban van (éppúgy, mint Izland), s ez a folyamat évmilliókkal ezelőtt kezdődött. Emlékezhünk, hogy Wegener is utalt arra: Ma-

dagaszkár Afrikától szakadt le, és a Vörös-tenger is úgy keletkezett, hogy Arábia elvált Afrika törzséről. Nos, ez a hatalmas arányú folyamat még napjainkban sem fejeződött be, s a képzeletbeli „Habub professzornak” csakugyan igaza van abban, hogy még további évmillióknak kell eltelniük addig, amíg a roppant kontinens feldarabolódása befejeződik. S amit a meginterjúvolt tudós a nagy tavakat magukban foglaló árkokról mondott, az lényegében szintén igaz, csak hogy oroszlánok helyett a földtani erők működésének tulajdonítható, hogy az Afar-háromszögtől kezdve délnyugat felé mindenütt mély, árkos törések találhatók, Afrika feldarabolásának jelzői, „sebhelyei”.

**Vad oroszlánok
támadtak
Afrikára.
A világrész
rövidesen
szétszakad
– jelentette ki dr.
Jeremiás Habub,
a nagyhírű vadász
és természettudós.
Kiküldött
munkatársunk
drámai
telefonjelentése
az afrikai
Falsehoodtownból.**

*Hédervári Péter: Mi újság a Földön?

Miről szól a szöveg?

- A Az oroszlánok vadságáról.
- B Szörnyű elemi csapásokról.
- C A földtani erők működéséről.
- D A tűzhányókról.

38. feladat

OB05402

Miért használja a szerző az oroszlános hasonlatot?

- A A gyerekek másképp nem értenék meg.
- B Így szemlélteti a földtani erőket.
- C Tényleg oroszlánok tépik Afrikát.
- D Tetszenek neki az oroszlánok.

39. feladat

OB05403

Melyik tó NEM található az Afar-háromszög repedésében?

- A Kivu-tó
- B Nyasza-tó
- C Tanganyika-tó
- D Viktória-tó

40. feladat

OB05404

Karikázással jelöld, hogy az alábbi állítások közül melyik IGAZ, melyik HAMIS?

Izland Afrikáról szakadt le.	IGAZ HAMIS		0 1 7 9
A Vörös-tenger úgy keletkezett, hogy Arábia elvált Afrika törzséről.	IGAZ HAMIS		
Az Afar-háromszögben már megkezdődött Afrika feldarabolódása.	IGAZ HAMIS		

41. feladat

OB05405

Létező személy-e dr. Jeremiás Habub professzor?

- A Igen, hiszen említi a szöveg a kijelentését.
- B Nem, mert egy természettudós nem lehet vadász.
- C Igen, mert pontos leírást ad a helyzetről.
- D Nem, mert ez a cikk csak egy tréfa.

42. feladat · **Afrika is feldarabolódik**

OB05406

Vajon a mi életünkben befejeződik Afrika szétszakadása? Indokold a válaszod!

0 1 7 9

43. feladat

OB05408

A stílus az, **AHOGYAN** egy szöveget megfogalmazznak.
Jellemezd a szöveg stílusát!

0 1 7 9

A csodapatika*

– Mit nem képzel?! – ordított első vevőjére torkaszakadtából Rimapénteki Rimai Péntekh vadonatúj patikájában, amit éppen az imént nyitott meg Rimapéntek főterén.

– Hogyhogy mit képzelsz?! – emelte fel a hangját az első vevő. – Talán nem az van kiírva a maga boltjára, hogy patika?!

– De az – mondta Rimapénteki Rimai Péntekh.

– Akkor meg mit ordítózik, ha aszpirint kérek? Hol kérjem, ha nem patikában?

– Az is ki van írva, hogy ki a cégtulajdonos – mondta fölényesen Rimapénteki Rimai Péntekh.

– Mit érdekel engem a cégtulajdonos? – háborgott az első vevő. – Nekem aszpirin kell, és kész!

– Csak nem képzeli, hogy egy Rimapénteki Rimai Péntekh vacak aszpirineket, fejfájás elleni porokat, lázcsillapítókat, lábizzadásgátlókat és popsikenőcsöket árul?!

– Mi a szösz árulna mást egy patikában? – mérgelődött az első vevő.

– Embernek fia – mondta kissé lecsillapodva Rimapénteki Rimai Péntekh –, ez nem a test, ez a lélek patikája.

Az első vevő szemében érdeklődés csillant.

– Lelki bajok ellen?

– Igen – mondta Rimapénteki Rimai Péntekh. Most már teljesen elpárolgott a mérge, szinte kedvesen nézett az első vevőre. Ami az ő esetében elég nagy szó.

– Tisztelt barátom – folytatta kissé ünnepélyesen –, mivel ön az első vevőm, bármit vásárol, ingyen kapja. Válasszon!

– Hogy őszinte legyek – toporgott izgatottan az első vevő –, nem pontosan értem, hogy mire lehet gyógyszert kapni az ön patikájában... bár reménykedem... de reményeim ki sem merem mondani.

– Mondja csak bátran – biztatta Rimapénteki Rimai Péntekh. – Netalántán irigység, góg, nagyképűség, gyávaság, káröröm, rosszindulat...

Rimapénteki Rimai Péntekh átszellemült arccal bólogatott és folytatta:

– Meg kicsinyesség, kapzsiság, nagyravágyás, álszerénység, alamuszóság, lustaság, torkosság, tohonyaság, lelki restség, pénzsóvárság és mindenféle gonoszság, eltévelyedés és átok ellen vannak írjaim, balsamjaim, cseppjeim és pasztilláim.

– Ez nagyszerű! Uram, bocsásson meg, hogy az imént emeltebb hangot merészelt megengedni magamnak. Akkor még nem tudhattam, hogy ön egy zseni, az emberiség megmentője. Egyúttal az én megmentőm is. Házsártosság ellen is van gyógyszere?

– Van – mondta gyanakodva Rimapénteki Rimai Péntekh.

Az első vevő tapsikolt és ugrándozott örömeiben.

– Tetszik tudni, van egy házsártos, irigy, lusta és nagyképű feleségem, egy kicsinyes, kapzsi napam, egy torkos, tohonya, pénzsóvár ipam, egy alamuszi ángyikám, egy kárörvendő bácsikám, mindnek kérek, ami jár, ír, balsam, pasztilla egyre megy, csak használjon.

Rimapénteki Rimai Péntekh vakarta a feje búbját.

– Van egy bökkenő – mondta.

– Engem már semmi meg nem akadályoz, hogy megmentsem a feleségemet, ipamat, napamat, ángyikámat, bácsikámat. Mindenre hajlandó vagyok a gyógyszerekért. Halljam azt a bökkenőt!

*Lázár Ervin meséje

– Annyicska csak – mondta Rimapénteki Rimai Péntekh –, hogy a gyógyszert mindkinek magának kell kérnie a bajára, különben nem használ.

– Úgy érti... – tátotta el a száját az első vevő.

– Úgy – bólintott a mondat végét meg sem várva Rimapénteki Rimai Péntekh.

– Hát azt várhatja – mondta elkeseredetten az első vevő.

– Mit?

– Hogy, mondjuk, a feleségem idejöjjön, és gyógyírt kérjen irigység, lustaság, házsárt és nagykép ellen a saját maga számára.

– Már miért ne történhetne meg?

– Mert azt hiszi saját magáról, hogy jóindulatú, szerény, szorgalmas. Éppen hogy rólam állítja, hogy irigy, lusta, veszekedős és nagyképű vagyok.

– Szívesen állok rendelkezésére – készségeskedett Rimapénteki Rimai Péntekh.

– Kérjen csak akármelyik ellen, egy szempillantás alatt meggyógyul.

– Csak nem képzeli, hogy igaz?! Még hogy én irigy?! Még hogy én lusta?! Még hogy én nagyképű?! Nevetséges!

– De veszekedősnek csak veszekedős. Velem is mindjárt veszekedni kezdett, ahogy belépett.

– Én?! Ember, maga veszekedett! Legjobb lenne, ha beszedne valamit veszekedőség ellen a híres gyógyszereiből. Tablettát, irt vagy balzsamot.

– Maga nagyképű fajankó! – ordította el magát Rimapénteki Rimai Péntekh. – Takarodjon innét, mert úgy kivágom, mint a sicc!

Az első vevő sem volt rest, visszaordított. Egy darabig válogatott sértéseket ordított egymásnak, azután a vevő elunta, nagy dérrrel-dúrral becsapta maga után a patikaajtót. Durr!

Hátha mégis igaza van – gondolta Rimapénteki Rimai Péntekh –, és be kellene vennem egy hirtelen harag elleni tablettát. Ugyan – legyintett azonnal –, nem hirtelen harag ez, egyszerűen csak igazságosság. Igazságos vagyok, ennyi az egész. Abból még kár volna kigyógyulni.

Nem is vett be semmilyen tablettát. Leült, várta a vevőket. Jöttek is, de mind másnak akart venni a balzsamokból, írokból, tablettákból. Saját magának egyik sem. Minek, hiszen nekik aztán semmi hibájuk sincs!

Lassan-lassan el is maradoztak a vevők. Nem akadt senki Rimapénteken, aki elismerte volna magáról, hogy nagyképű, rosszindulatú, irigy, kétszínű, kicsinyes, kapzsi, nagyravágyó, álszerény, alamuszi, torkos, tohonya, pénzsóvár, lelki rest. Nem tudom, ha te Rimapénteken laksz, elmentél volna-e Rimapénteki Rimai Péntekh patikájába valamilyen gyógyszerért? Igen? Nem?

Mert így bizony fölkapott az álla szegény csodapatikusnak. Írjai megpenészedtek, balzsamjai megpimpósodtak, tablettái szétporladtak, ő maga meg bújában-bánatában elbujdosott, ma sem tudja senki, hol lakik, mit csinál – hacsak Bab Berci nem. De ő mélyen hallgat felőle.

Mit NEM lehet kapni a patikában?

- A Torkosság elleni írt.
- B Gonoszság elleni pasztillát.
- C Fejfájás elleni port.
- D Lustaság elleni cseppet.

45. feladat

OB03702

Mit gyógyítanak a patika szereit?

- A Jó tulajdonságokat.
- B Tulajdonságokat.
- C Rossz jellemvonásokat.
- D Amit a vevő szeretne.

46. feladat

OB03703

A vevő miért nem vehetett végül semmit?

- A Nem volt pénze.
- B Nem magának akart vásárolni.
- C Nem volt megfelelő gyógyszer.
- D A patikus nem akarta kiszolgálni.

47. feladat

OB03704

Miért volt a patika tulajdonosa mérges a mese elején a vevőre?

- A Azért, mert a vevő ordított, mikor belépett a boltba.
- B Azért, mert a vevőnek rossz véleménye volt róla.
- C Azért, mert a vevő nem ismerte be a hibáit.
- D Azért, mert a vevő a test patikájának nézte a boltot.

48. feladat

OB03705

Ha te lennél a patikus, mivel vennéd rá a vevőket a vásárlásra?

0 1 7 9

49. feladat

OB03706

Te elmentél volna ebbe a patikába venni valamit? Miért?

0 1 7 9

50. feladat · **A csodapatika**

OB03707

Hogyan és miért változtak a vevő érzelmei a történetben? Mit érzett a mese elején, közepén, és miért?

0 1 2 7 9

Mit érzett a mese

-elején: _____

mert: _____

-közepén: _____

mert: _____

51. feladat

OB03708

Milyen közös jellemvonása van a vevőnek és a patikusnak?

0 1 6 7 9

Szibériai husky*

A mázlista bevándorló

Alig tíz éve még nem tudta az ember, vérfarkast lát-e vagy savas eső áztatta német juhászkutyát, ha beügetett a képbe egy husky. Szánhúzás, Jack London, utolsó szelet kétszersült.

A husky, a malamut és a lajka egyetlen nagyon közös töről fakad: az úgynevezett tőzegkutya-elmélet szerint a kőkorszaki európai tömegsírokban talált spicc-csontvázak helyi változatai. A malamut már a paleoindianokkal együtt kelt át a Bering-szoroson, a huskynak viszont várnia kellett néhány évezredet, amíg a XIX. század első felében orosz szőrmeneperek szánjai elé fogva meg nem jelent Alaszkában. Percre pont abban az évben történt mindez, amikor Kossuth épp a legsötétebb nemzethalál vízióját faxolta át Deákéknak, a hörcsögtermészetű jenkik pedig kilóra megvették Alaszkát az oroszoktól, hátha jól jön még az ínséges napokban. Jól jött.

A huskyknak mindenesetre jó orruk és ízlésük volt, ezért Amerikában maradtak, s néhány év alatt szívós versenykutyákká fejlődtek: kisebb eseti teherbírással, mint a malamutok, ám jóval nagyobb szívóssággal. Máig is ők a legkedveltebb szánhúzók, bár plusz tíz Celsius felett nem ajánlatos dolgoztatni őket. Az enyhe napokon ugyanis érvényesül náluk a reciprok J. London effektus, nevezetesen az, hogy nemcsak a farkasordító hideghez, hanem pár hónap alatt az enyhébb klímához is igazodik a kutya szervezete. Huskyknk tehát jegestömlő nélkül is sétáltatható a napszíttá siófoki par-ton, augusztus derekán.

52. feladat

OB03002

Hol jelentek meg először a huskyk a szöveg szerint?

- A Siófokon.
- B Alaszkában.
- C A Bering-szorosban.
- D Amerikában.

53. feladat

OB03003

Húzd alá a szövegben azt a mondatot, mely azt fejezi ki, hogy az amerikaiak olcsón jutottak hozzá Alaszkához!

0 1 7 9

*Winkler Róbert: Kutyaszorító

Mivé fejlődtek a huskyk?

- A Vércapokká.
- B Juhászutyákká.
- C Szívós versenykutyákká.
- D Malamuttá.

55. feladat

OB03005

Melyik fajta a legkedveltebb szánhúzó? Indokold meg a szöveg alapján!

0 1 7 9

56. feladat

OB03006

Mit jelent az, hogy a husky jegestömlő nélkül is sétáltatható augusztusban?

0 1 7 9

Versmondó és színjátszó tanfolyam*

Ha színész, riporter, tévébemondó szeretnél lenni, vagy egyszerűen csak magabiztos fellépést akarsz szerezni, tedd meg az első lépést! Netán bosszant a hanyag beszéd? Akkor is itt a helyed!

Légzés- és beszédtechnika, hangképzés, a hang változó szerepe a vers- és szövegmondásban, a szerepjátszás kezdete: balladamondás, vers- és szövegértelmezés, a vers és szerep kidolgozásának technikája, bemelegítés mozgásgyakorlatokhoz, a mozgás és a tánc alapformációi, magyar néptánc, modern mozgásformációk, szöveg és mozgás szinkronitása, szöveg és mozgásetűdök.

Vezeti: Erdősi Gyula

A tanfolyam októberben kezdődik, heti egy alkalommal két óra.

Részvételi díj: 3200 Ft/hó

Várjuk 10–20 év közti fiatalok jelentkezését a 424-53-63-as telefonon vagy személyesen a Közösségi Házban.

57. feladat

OB01501

Miért ajánlanád barátodnak, ismerősödnek, hogy iratkozzon be erre a tanfolyamra? Utalj az olvasottakra!

0 1 7 9

58. feladat

OB01502

Melyik korosztálynak javasolt a tanfolyam?

- A Bárkinek.
- B 10–20 év közöttieknek.
- C Gyerekeknek.
- D 53–63 éveseknek.

**Rikkancs újság*, 2002. 10. sz.

Mi NEM szerepel a szövegben az alábbiak közül?

- A Bemelegítés mozgásgyakorlatokhoz.
- B Magyar néptánc.
- C Modern mozgásformációk.
- D Versenytáncok.

60. feladat

OB01504

Húzz alá a szövegben olyan tevékenységeket, amelyek szerinted a hanyag beszéd leküzdésére szolgálnak!

0 1 7 9

61. feladat

OB01506

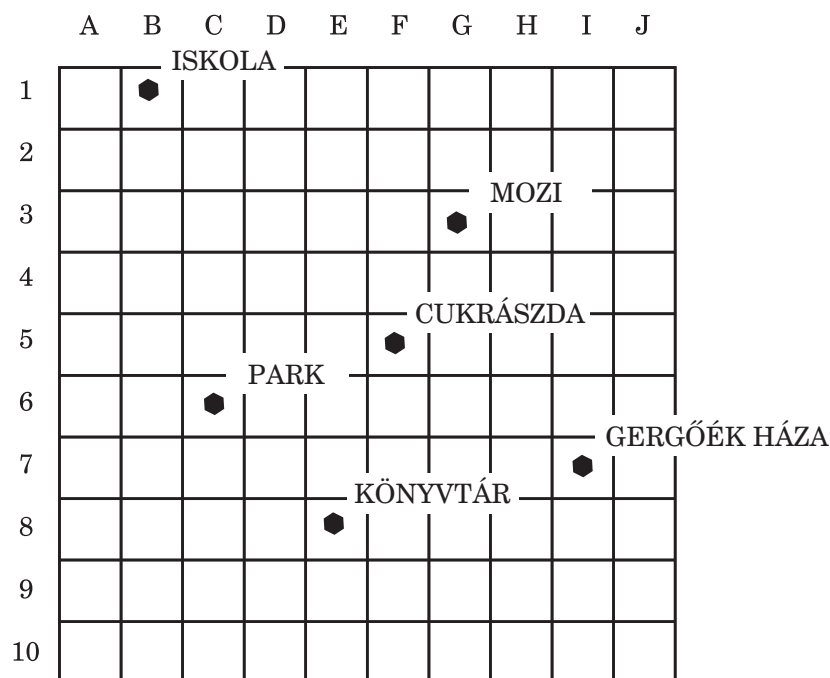
Milyen új, figyelemfelkeltő címet adnál ennek a hirdetésnek?

0 1 7 9

Ne kezdj hozzá a matematikafeladatokhoz,
amíg arra fel nem szólítanak!

Az alábbi ábrán egy vázlatos térképet látsz arról a városról, ahol Gergő lakik.

a)

MB20501

Hol lakik Gergő? Válaszd ki azt a betű-szám párt, amely pontosan adja meg azt az oszlopot és sort, amelyek találkozásánál Gergőék háza áll!

- A** G3
B I7
C E8
D C6

b)

MB20502

Az alábbiakban megadjuk azt az útvonalat, amelyet Gergő egy délelőtt bejárt:

Gergőék háza → *G3* → *F5* → *E8* → *C6* → *Gergőék háza* 0 1 7 9

Rajzold be a térképen Gergő útvonalát!

Az alábbi táblázatban a Duna átlagos vízhozamát (a másodpercenként szállított vízmennyiséget) látod néhány nagyobb Duna-parti városnál.

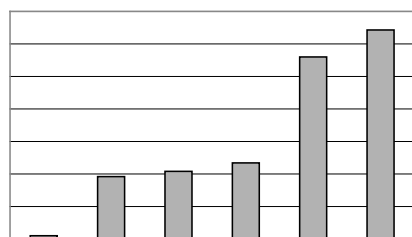
Város	Másodpercenként szállított vízmennyiség
Ulm	100 m ³ /s
Bécs	1920 m ³ /s
Pozsony	2080 m ³ /s
Budapest	2340 m ³ /s
Orsova	5600 m ³ /s
Galati	6430 m ³ /s

a)

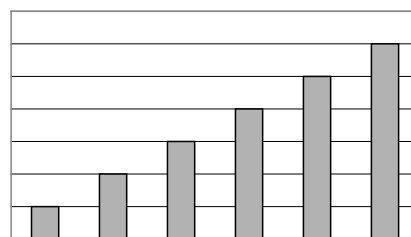
MB04801

Karikázd be annak a grafikonnak a betűjelét, amelyik a táblázat adatait ábrázolhatja!

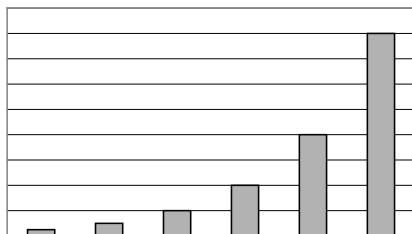
A

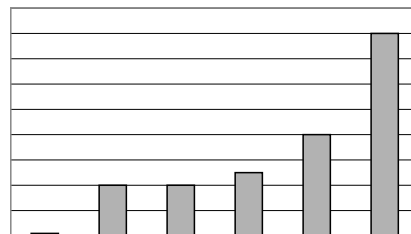
B

C

D

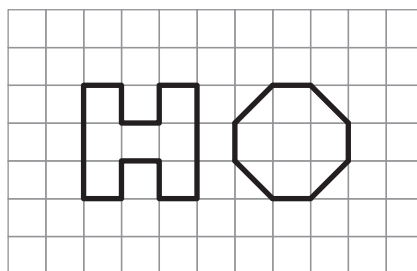

b)

MB04802

Mennyi vizet szállít a Duna Ulmnál naponta?

- A** 144 000 m³-t
B 366 000 m³-t
C 8 640 000 m³-t
D 60 480 000 m³-t

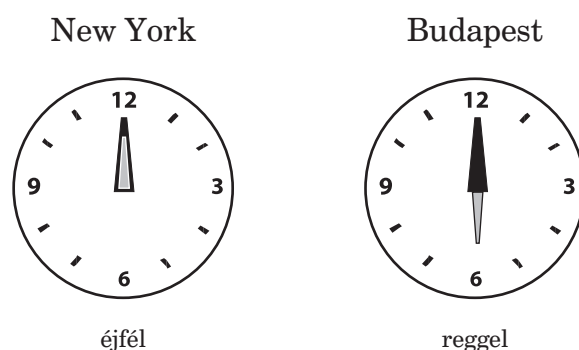

Melyik állítás igaz a fenti alakzatokkal kapcsolatban?

- A Egyenlő a területük, de különböző a kerületük.
- B Egyenlő a kerületük, de különböző a területük.
- C Egyenlő a területük és a kerületük is.
- D Különböző a területük és a kerületük is.

65. feladat • IDŐELTOLÓDÁS I.

Péter Budapesten él, édesapja pedig az Egyesült Államokban, New Yorkban dolgozik. Péter úgy dönt, hogy születésnapján meglepi édesapját, és felhívja őt telefonon. Péter szobájában az alábbi két óra található: az egyik a New York-i, a másik a budapesti időt mutatja.

Budapesti idő szerint hány órákor kell telefonálnia, ha azt akarja, hogy ő ébressze édesapját, aki 7 órákor szokott kelni?

- A 23 órákor
- B 13 órákor
- C 7 órákor
- D 14 órákor

66. feladat • **KARÁCSONYFAÉGŐK**

MB10001

A karácsonyfán piros, sárga és fehér színű égők vannak. A bekapcsolástól számítva a piros égők 2 másodpercenként, a sárgák 3 másodpercenként, a fehérek 4 másodpercenként villannak fel. Négy barát beszélget:

0 1 7 9

András: *Sohasem fognak az égők egyszerre felvillanni.*

István: *De igen, 4 másodpercenként.*

Zoltán: *Szerintem 6 másodpercenként.*

János: *Én úgy gondolom, 12 másodpercenként.*

Kinek van igaza? Válaszodat indokold!

67. feladat • **SÚLY**

MB18901

Péter egy ismeretterjesztő filmben hallotta, hogy a tárgyak súlya a földi súlyukhoz képest a Holdon hatodrésztére csökken.

Ha ő jelenleg 48 kg, tehát súlya megközelítőleg 480 N, akkor mekkora lenne a Holdon mért súlya?

- A kb. 80 N
- B kb. 420 N
- C kb. 2880 N
- D kb. 48 N

68. feladat • **ÚJSÁGKIADÁS**

MB220

Egy újságot havonta 25 000 példányban nyomtatnak ki. Ennek előállítási költsége 1 700 000 Ft.

a)

MB22001

Milyen áron kellene árusítani az újságot, hogy az eladásból származó bevétel teljes mértékben fedezze az előállítás költségeit akkor, ha minden példány elkel?

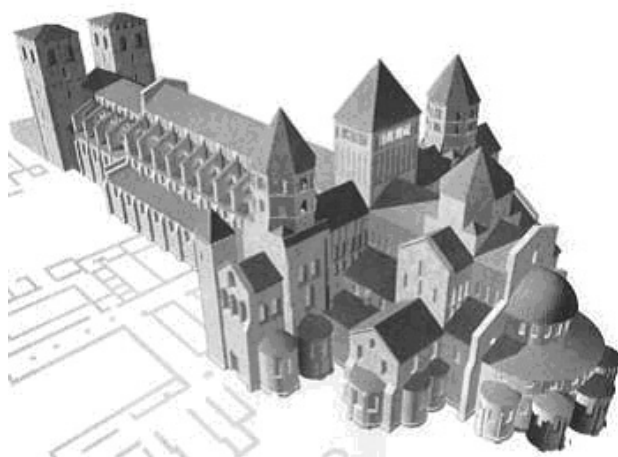
0 1 7 9

b)

MB22002

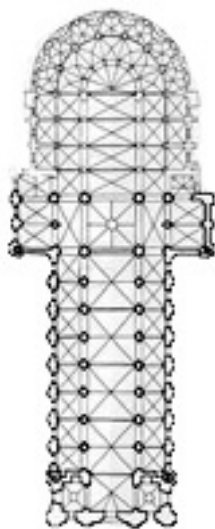
Mennyiért kellene árulni az újságot akkor, ha a 25 000 példánynak legtöbbször csak 80%-a fogy el, és az eladásból származó bevételnek fedeznie kell az előállítási költséget? Úgy dolgozz, hogy számításod nyomon követhető legyen!

0 1 7 9

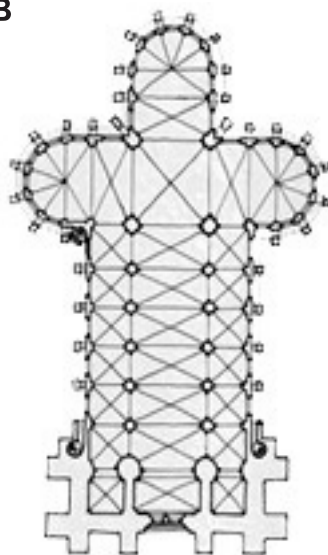

A fenti képen a franciaországi Cluny bencés apátság épületének modelljét láthatod.
Az alábbiak közül melyik lehet az apátság alaprajza?

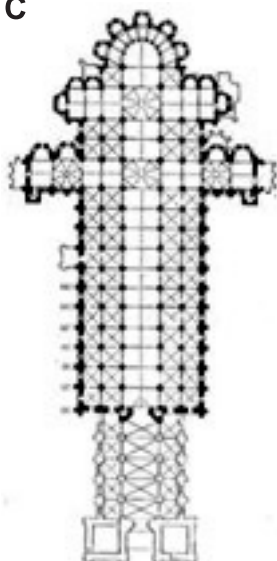
A

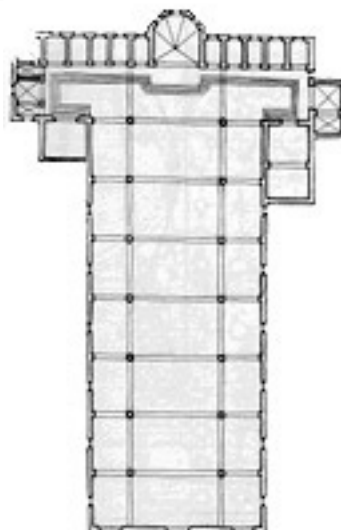
B

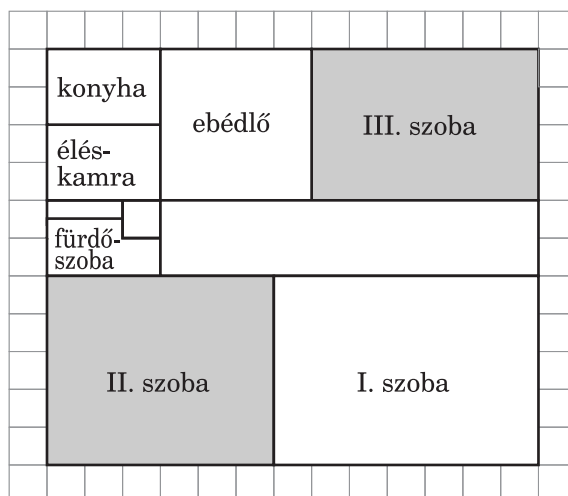
C

D

Az alábbi ábrán Szabóék lakásának alaprajza látható.

0 1 7 9

Hogyan aránylik egymáshoz a II. és a III. szoba területe?

A táblázat azokat a pontszámokat tartalmazza, amelyeket Miklós öt szergyakorlatára kapott a három pontozóbírótól egy tornaversenyen.

Szer	1. bíró	2. bíró	3. bíró
Ugrás	7,8	7,8	8,1
Talaj	9,2	8,2	8,1
Korlát	9,1	8,5	9,1
Ló	8,7	8,3	7,3
Gyűrű	7,4	7,6	7,5

Melyik szeren érte el Miklós a legmagasabb átlagpontszámot?

- A** ugrás
- B** talaj
- C** korlát
- D** ló
- E** gyűrű

72. feladat • PIZZÉRIA I.

MB17001

Annamari, Ildi, Balázs és Krisztián egy pizzériában ebédeltek. A fogyasztással arányosan a következő összegeket kellett volna fizetniük:

Annamari: 600 Ft
Ildi: 700 Ft
Balázs: 750 Ft
Krisztián: 550 Ft

0 1 7 9

Fizetés előtt Annamari észrevette, hogy csak 500 Ft van nála, Balázs pedig otthon felejtette a pénztárcáját. A számlát a következőképpen fizették ki:

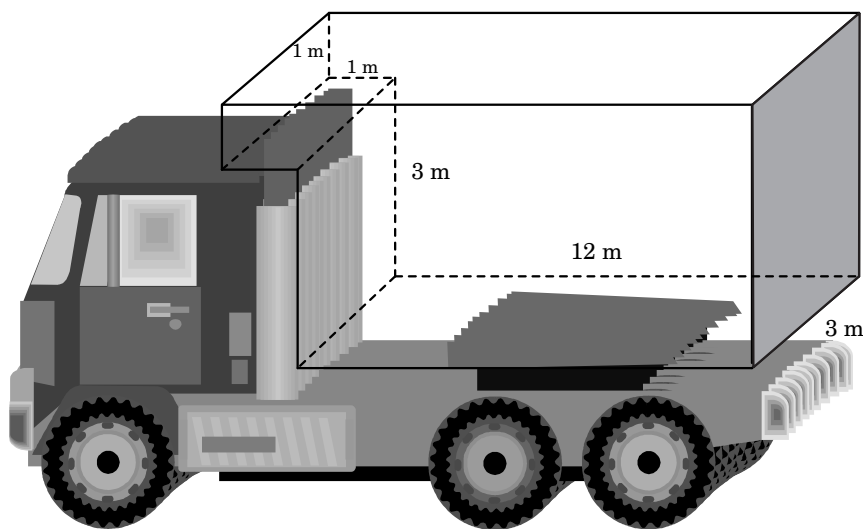
Annamari 500 Ft-ot,
Ildi 1100 Ft-ot,
Krisztián 1000 Ft-ot adott.

Annamari és Balázs másnap természetesen megadta a tartozását. Számold ki, hogy ki kinek és mennyi pénzt adhatott, hogy ne tartozzanak egymásnak! Úgy dolgozz, hogy munkád nyomon követhető legyen!

73. feladat • RAKTÉR

MB17901

Az alábbi ábrán egy teherautó rakterének vázlatos rajza látható. Az ábrán olvasható szám adatok a teherautó rakodásra ténylegesen felhasználható térfogatára vonatkoznak. Nem kell tehát számításba vennünk a rakteret határoló fémlapok vastagságát. A teherautó rakterének nyitható részét szürke szín jelzi a rajzon.

Milyen méretű az a tárgy, amelyik NEM fér el a raktéren belül?

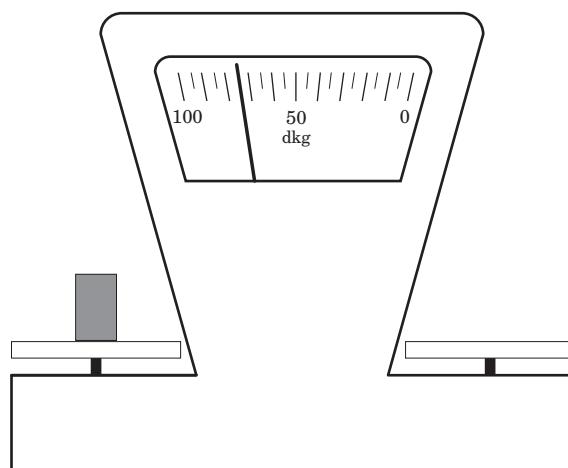
- A $6 \times 3 \times 1 \text{ m}$
- B $8 \times 4 \times 1 \text{ m}$
- C $0,2 \times 4 \times 12 \text{ m}$
- D $13 \times 4 \times 2 \text{ m}$

a)

MB02601

Hány dekagrammot mutat a mérleg?

0 1 7 9

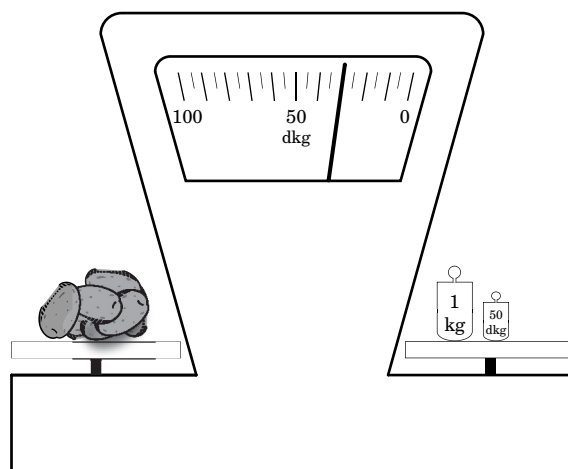
Válasz: _____ dkg

b)

MB02602

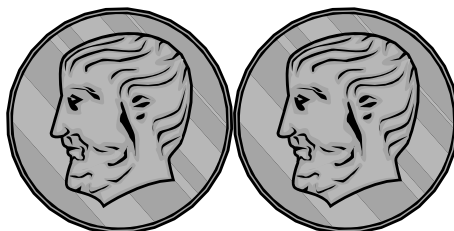
Hány kilogramm a mérlegre tett burgonya tömege?

0 1 5 6 7 9

Válasz: _____ kg

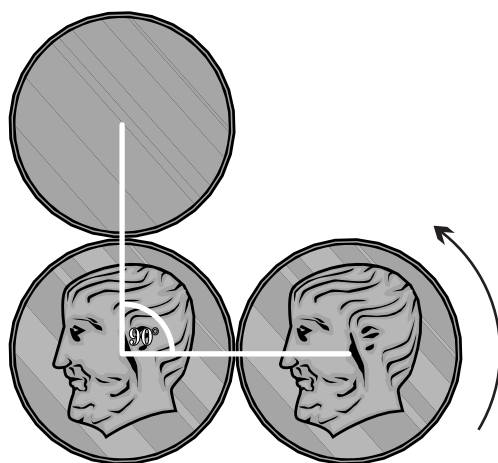
A következő ábrán két egyforma pénzérme látható.

1. érme

2. érme

Az 1. érmét rögzítjük, a 2. érmét az 1. érme körvonala mentén görgetjük addig, míg a két érme középpontját összekötő szakasz 90° -kal elfordul a kiindulási helyzethez képest (lásd az alábbi ábrát).

1. érme

2. érme

A következő ábrák közül melyik mutatja helyesen a két érme helyzetét a görgetés után?

A

B

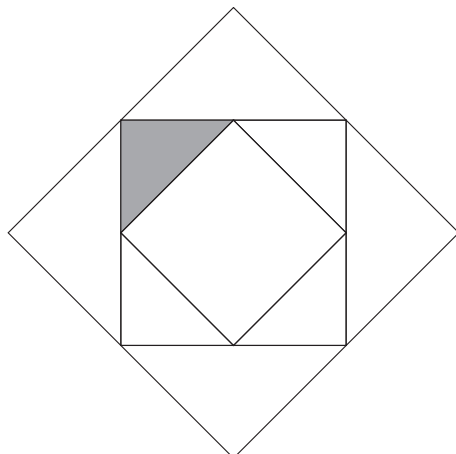
C

D

A besatírozott terület a nagy négyzet területének hányad része?

- A $\frac{1}{8}$
 B $\frac{1}{9}$
 C $\frac{1}{16}$
 D $\frac{1}{20}$

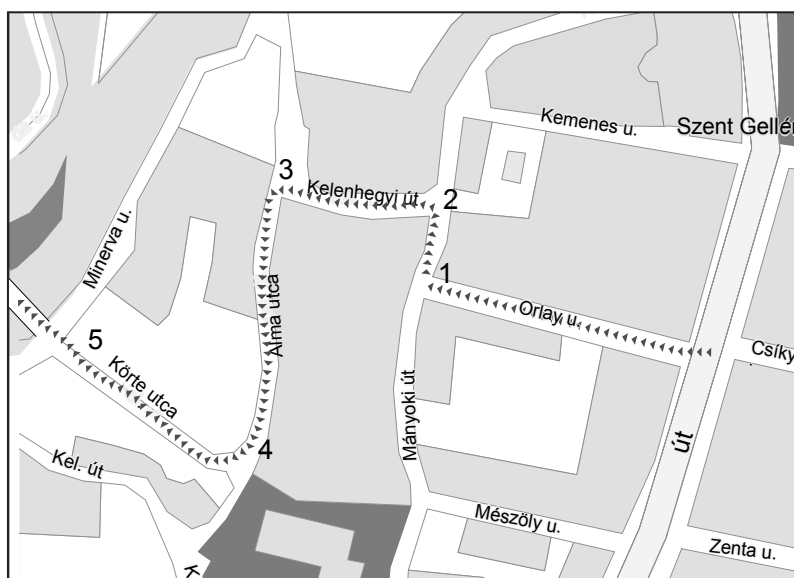
77. feladat • TÉRKÉP I.

MB20201

Zsófi új lakásba költözött barátait készűl meglátogatni a szüleivel. Autóval mennek. A térképen megkeresték a címet, és megtervezték az útvonalat. Zsófit megkérte az édesapja, hogy figyelje a térképet, és ha útkereszteződéshez érnek, mindig mondja meg, hogy ott jobbra vagy balra forduljanak, vagy pedig egyenesen haladjanak tovább. Az alábbi térképen az utcák és a kiválasztott útvonal egy részlete látszik.

0 1 7 9

Írd le, hogy Zsófinak az ábrán beszámozott kereszteződések előtt milyen utasításokat kell adnia! Segítségképpen az 1. és az 5. választ megadtuk.

1. Fordulj jobbra!

2. _____

3. _____

4. _____

5. Menj egyenesen!

Gergő és Bálint vitorlást bérelnek az Adriai-tengeren. A vitorlás bérleti díja: 200 euró alapidíj és naponként további 75 euró.

a)

MB23301

Írd be a táblázatba, hogy mennyibe kerül a vitorlás bérleti díja 1, 2, 3, 4, 5 és 6 nap vitorlázás után!

0 1 6 7 9

Idő	Bérleti díj összesen (alapidíj + napidíjak)
1 nap után	
2 nap után	
3 nap után	
4 nap után	
5 nap után	
6 nap után	

b)

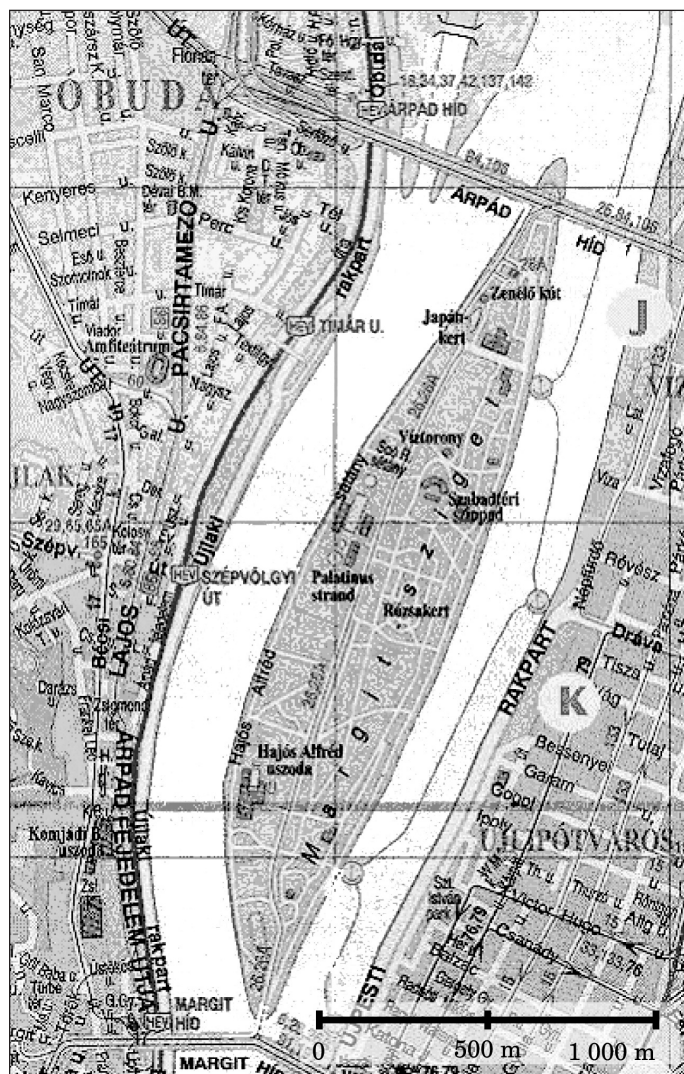
MB23303

Legfeljebb hány napra tudják Gergőék kibérelni a vitorlást, ha ketten összesen 600 eurót tudnak a bérletre szánni?

- A 3
- B 4
- C 5
- D 6

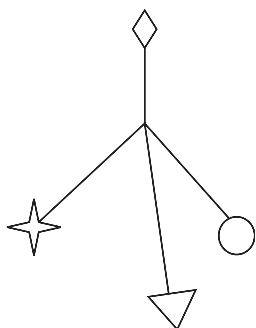
Az alábbi térképrészleten a Margit-sziget és környéke látható.

0 1 7 9

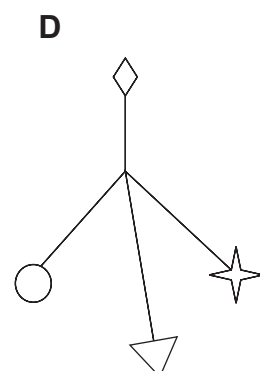
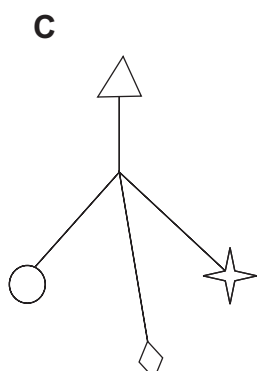
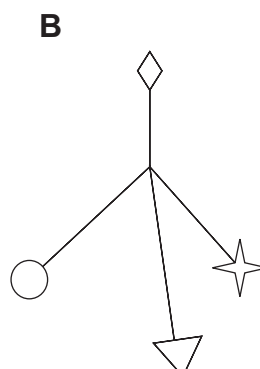
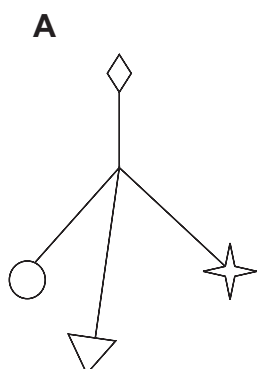

Állapítsd meg a lépték segítségével, hogy hány méter hosszú a sziget!

Válasz: _____

Melyik rajz lehet a fenti síkbeli alakzat tengelyes tükörképe?

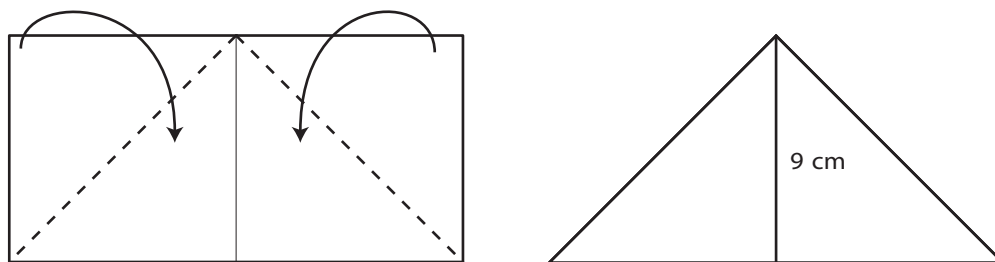

81. feladat • **HAJTOGATÁS**

MB07601

Egy téglalap alakú papírlapot az ábrán látható módon behajtottuk. Ekkor egy egyenlő szárú háromszöget kapunk.

0 1 7 9

A kapott háromszög alapjához tartozó magassága 9 cm.
Milyen méretű (hányszor hány cm-es) papírból indultunk ki?

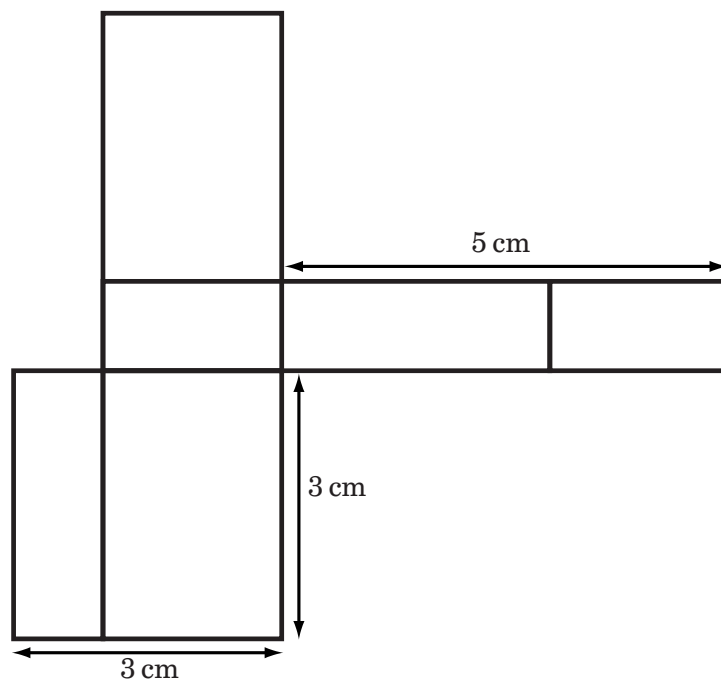
Válasz: _____

82. feladat • **TÉGLATEST**

MB19601

Az alábbi rajz egy téglatest hálóját ábrázolja.

0 1 7 9

Mekkorák a téglatest élei?

Az alábbi pollennaptár néhány allergiát okozó növény virágzási idejét mutatja. A beszínezett rész azt az időszakot jelzi, amikor a növény virágzik és allergiát okozó pollent termel.

	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szept.	okt.
kóris									
parlagfű									
csalán									
pázsitfű									

a)

MB17502

Melyik növény válthat ki allergiát a leghosszabb ideig?

- A** kóris
- B** parlagfű
- C** csalán
- D** pázsitfű

b)

MB17503

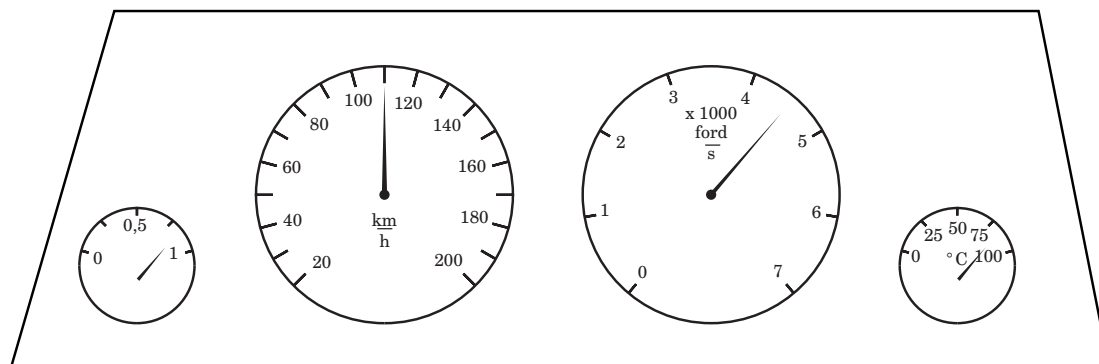
A táblázat adatai alapján mely hónapokban virágzik a legtöbbféle allergiát kiváltó növény?

- A** május, június, július, augusztus
- B** május, július, augusztus, szeptember
- C** március, április, május
- D** június, július, augusztus

Ne kezdj hozzá a matematikafeladatok
következő részéhez,
amíg arra fel nem szólítanak!

Az ábra egy autó műszerfalának részletét mutatja.

0 1 7 9

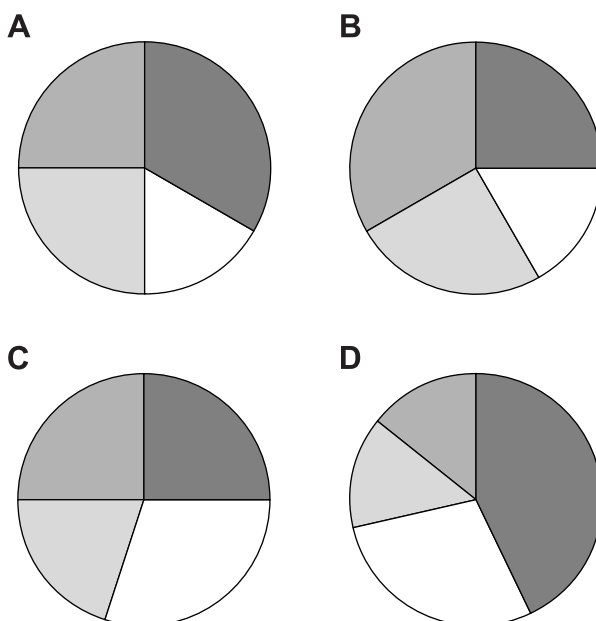
Olvasd le a műszerfalról, hogy mekkora sebességgel halad az autó!

Válasz: _____ km/h

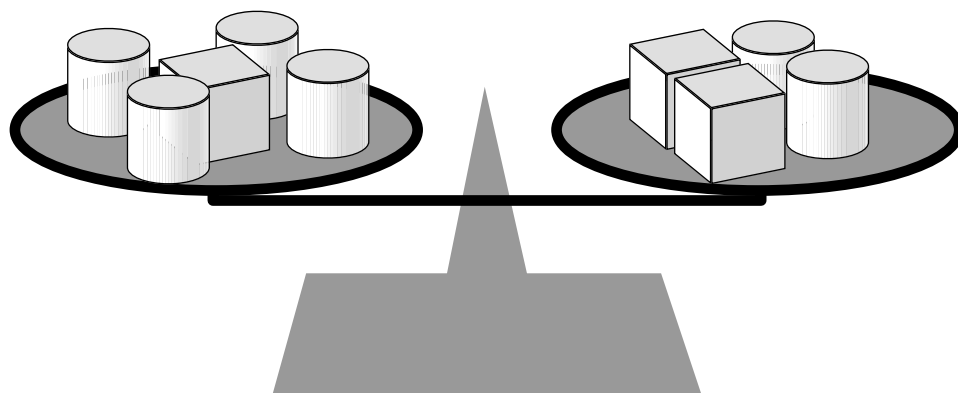
A világ halászatában vezető szerepet játszik Norvégia, Izland, Japán és az Egyesült Államok. Az alábbi táblázatban azt látjuk, hogy ezek az országok milyen százalékban vették ki a részüket a világ halászatából 1998-ban.

Japán	6%
Egyesült Államok	4%
Norvégia	2%
Izland	2%

A kördiagramok közül melyik ábrázolja helyesen azt, hogy milyen volt a négy ország halászatának EGYMÁSHOZ VISZONYÍTOTT aránya?

Az alábbi ábrán egy egyensúlyban lévő kétkarú mérleg látható.

Az alábbiak közül melyik állítás fogalmazza meg helyesen a henger és a kocka tömege közötti összefüggést?

- A Egy kocka tömege négy henger tömegével egyenlő.
- B Egy kocka tömege két henger tömegével egyenlő.
- C Egy henger tömege négy kocka tömegével egyenlő.
- D Egy henger tömege két kocka tömegével egyenlő.

Csaba Budapestről Barcelonába utazik. Nincs közvetlen repülőjárat, ezért Frankfurtban át kell szállnia.

Állapítsd meg a térkép alapján, hogy hány kilométer hosszú a repülőút átszállással!

- A kb. 1350 km
- B kb. 1800 km
- C kb. 2100 km
- D kb. 2350 km

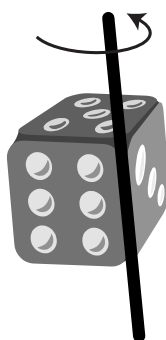
Balázs 6 GB (gigabájt) programot töltött le az internetről.
Hány 700 MB (megabájt) kapacitású CD-re tudja felírni ezeket a fájlokat?
Számításaidhoz tudnod kell, hogy $1 \text{ GB} = 1024 \text{ MB}$.

- A 7 CD-re
- B 8 CD-re
- C 9 CD-re
- D 10 CD-re

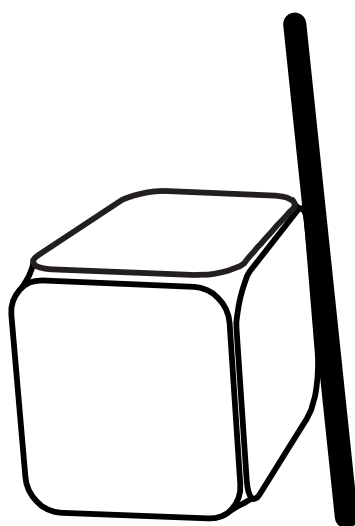
89. feladat • DOBÓKOCKA

Az alábbi ábrán egy szabályos dobókocka látható. A szemközti oldalain lévő pöttyök száma összesen 7.

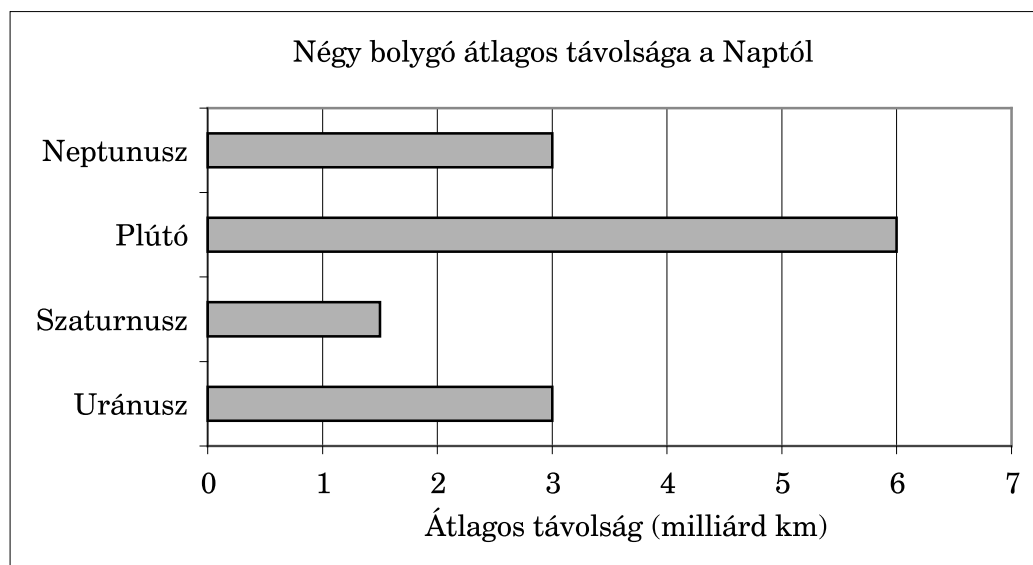
0 1 7 9

Ha ezt a dobókockát a berajzolt tengely mentén 90° -kal az óramutató járásával ellentétes irányba elforgatjuk, mely oldalait látjuk? Rajzold be az ábrába!

A grafikon négy bolygónak a Naptól mért átlagos távolságát ábrázolja milliárd kilométerben kifejezve.

Melyik táblázat tartalmazza azokat az adatokat, amelyek alapján a grafikon készült?

A

Uránusz	3
Szaturnusz	6
Plútó	1,5
Neptunusz	3

B

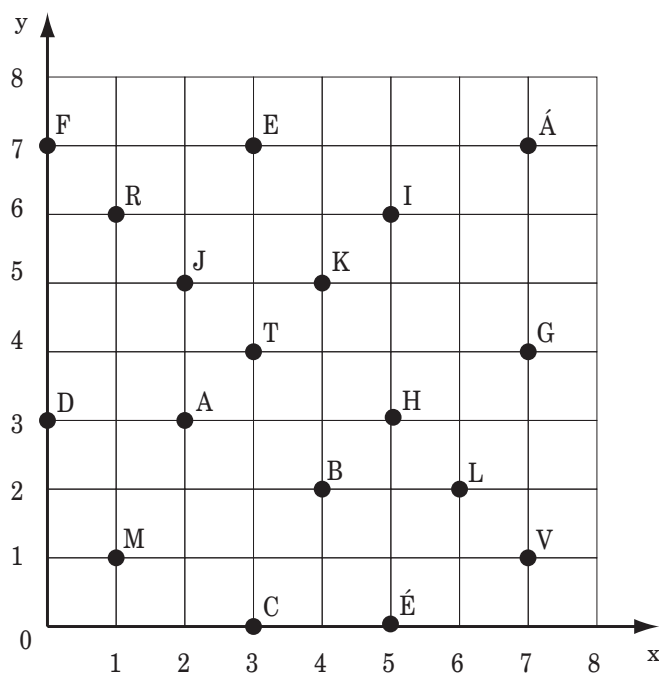
Uránusz	4,5
Szaturnusz	1,5
Plútó	6
Neptunusz	3

C

Uránusz	3
Szaturnusz	1,5
Plútó	6
Neptunusz	3

D

Uránusz	2
Szaturnusz	1
Plútó	4
Neptunusz	2

 0 1 7 9

Milyen név olvasható össze, ha az alábbi (x; y) koordinátákhoz tartozó betűket leírod?

(1; 6) (5; 0) (4; 5) (2; 3)

Válasz: _____

Egy fémllemezen fúrt lyuk átmérője $4\frac{1}{2}$ cm. Az alábbi csövek közül melyik a legszélesebb, amely még átfér a lyukon?

- A $4\frac{3}{8}$ cm átmérőjű cső.
- B $4\frac{7}{8}$ cm átmérőjű cső.
- C $4\frac{5}{16}$ cm átmérőjű cső.
- D $4\frac{7}{16}$ cm átmérőjű cső.

Egy meteorológiai állomáson bizonyos időközönként feljegyzik a lehullott csapadék mennyiségét. Egy délután négy órakor kezdődő eső során az alábbi adatokat rögzítették:

Időpont (óra, perc)	Az adott időpontig hullott eső összesen (mm)
16.00	0 mm
16.12	1 mm
16.18	2 mm
16.28	4 mm
16.32	5 mm
16.41	8 mm

a)

MB15203

Mely időpontok között volt a leghevesebb az esőzés?

- A** 16.00 és 16.12 között
B 16.12 és 16.18 között
C 16.18 és 16.28 között
D 16.28 és 16.32 között
E 16.32 és 16.41 között

b)

MB15204

Az idő előrehaladtával erősödött vagy csendesedett az eső? Válaszodat indokold!

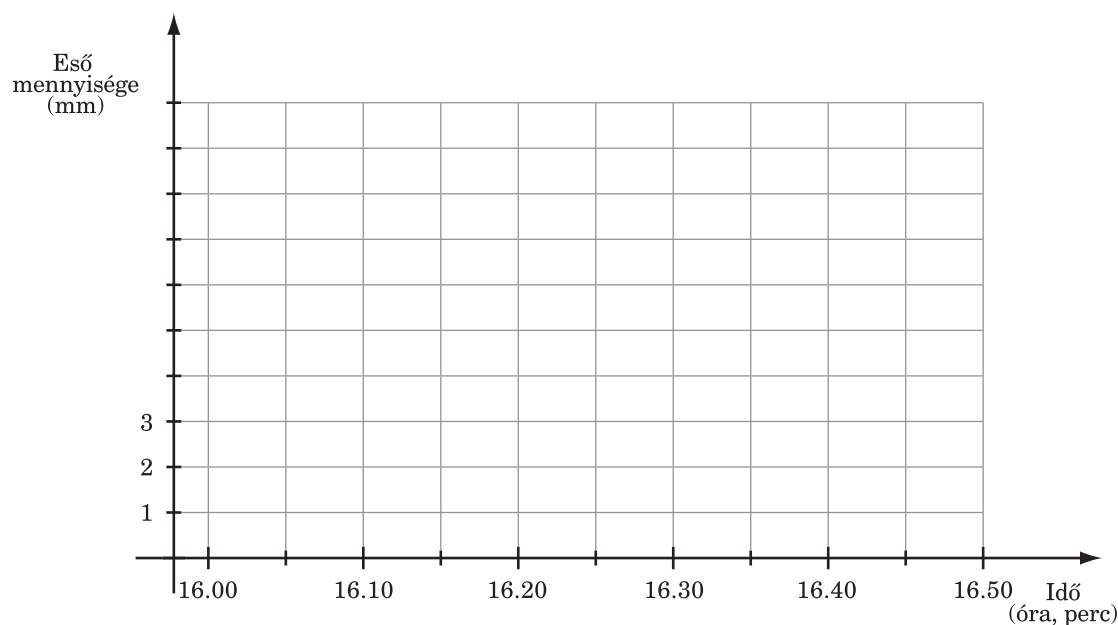
0 1 7 9

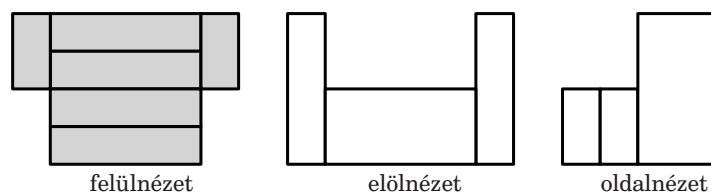
c)

MB15202

Ábrázold a táblázat adatait!

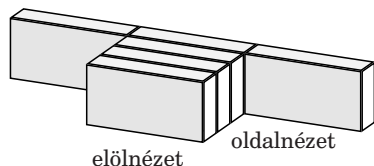
0 1 7 9

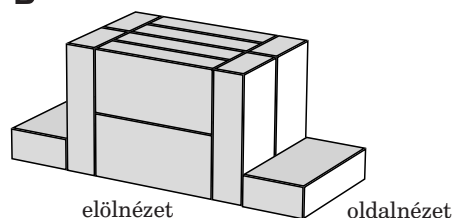

Melyik alakzat felül-, elől- és oldalnézetét mutatják a fenti ábrák?

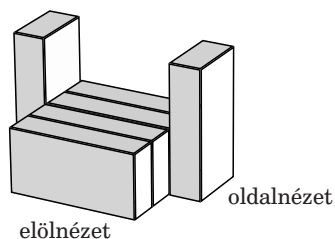
A

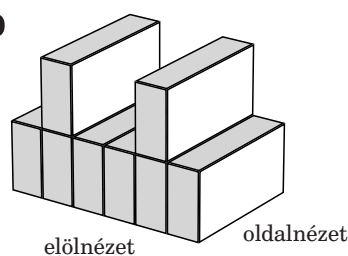
B

C

D

95. feladat • ANGLIAI MÉRTÉKEGYSÉG

Enikő angol utazását tervezi. A barátnőjétől egy angol autóstérképet kapott, amelyen a távolságok mérföldben vannak megadva. Tudja, hogy 1 mérföld körülbelül 1,6 km. Számításai szerint körútja kb. 1500 mérföld hosszú lesz.

Hány kilométert tesz meg Enikő utazása során?

- A kb. 2400 km-t
- B kb. 937,5 km-t
- C kb. 1950 km-t
- D kb. 1125 km-t

96. feladat • ÁTLAGÉLETKOR

Tamás munkahelyén hatan dolgoznak az irodában. Átlagéletkoruk 30 év.

a)

A következő állítások közül melyik BIZTOSAN igaz?

- A A legtöbb dolgozó 30 éves.
- B Ugyanannyian idősebbek 30 évnél, mint ahányan fiatalabbak.
- C Az ott dolgozók életkora 30 ± 5 év.
- D Ha összeadjuk az ott dolgozók életkorát, és azt hattal elosztjuk, harmincat kapunk.

b) Átlagéletkor

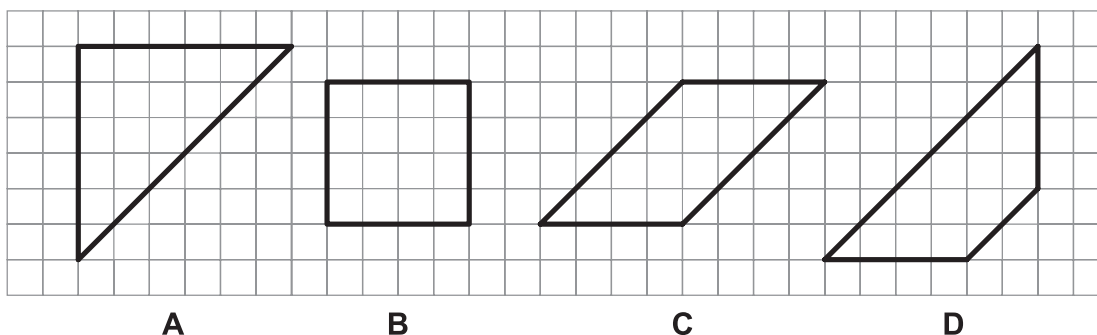
MB01702

Két új embert vettek fel, egyikük 25, másikuk 27 éves.
Mennyi lett ekkor az irodában dolgozók átlagéletkora? Úgy dolgozz, hogy számításod nyomon követhető legyen!

0 1 6 7 9**97. feladat • LEGNAGYOBB TERÜLET I.**

MB11901

Az alábbi síkidomok közül melyiknek a területe a legnagyobb?

98. feladat • TÚZIFA

MB21901

Luca tűzifát rendelt télire, és ellenőrizni szeretné, hogy a szállítók tényleg annyi fát hoztak-e, mint amennyit rendelt. A fát kosarakban viszik a pincébe. Lemérték az első kosár fa tömegét: 23,6 kg volt.

0 1 6 7 9

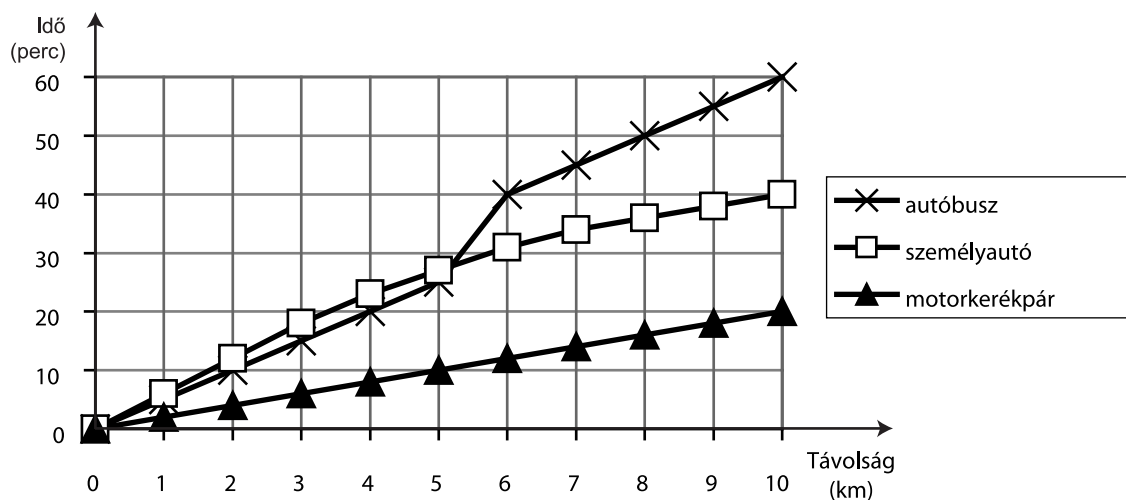
Körülbelül hány kosár tűzifát kell a szállítóknak a pincébe hordaniuk, ha Luca 10 mázsa fát rendelt? Úgy dolgozz, hogy számításod nyomon követhető legyen!

99. feladat • **REGGELI KÖZLEKEDÉS**

MB18101

0 1 7 9

Kováts úr a lakóhelyétől a város túlsó felére, 10 km távolságra jár dolgozni minden reggel. Az utazáshoz három közlekedési eszköz: autóbusz, személyautó és motorkerékpár közül választhat. Az alábbi grafikon a munkahelyre jutás időtartamát mutatja a reggeli csúcsforgalom idején az egyes közlekedési eszközökkel.

Melyik járművel ér be a leghamarabb a munkahelyére Kováts úr?

Válasz: _____

100. feladat • **VIDEOKAZETTÁK**

MB10201

0 1 6 7 9

Csaba 5 videokazettát szeretne vásárolni. Két boltba is bement. A darabonkénti ár ugyanannyi volt az üzletekben, viszont 5 kazetta vásárlása esetén mindkettő engedményt kínált. Az M bolt akciója az volt, hogy 4 kazetta vásárlása esetén egy ötödiket adtak ajándékba. A P üzlet 5 kazetta vásárlása esetén 25% árengedményt adott.

Melyik boltban volt olcsóbb az 5 darab videokazetta? Válaszodat indokold!

Az ókori görögök az ábécé betűit számokként is használták. A betű melletti vonással jelezték, ha a betű számot jelölt. A következő táblázat azt mutatja, hogy az 1 és 9 közötti számokat mely görög betűk jelölték.

Betű	Név	Szám
α'	Alfa	1
β'	Béta	2
γ'	Gamma	3
δ'	Delta	4
ε'	Epsilon	5
σ'	Sigma	6
ζ'	Zeta	7
η'	Éta	8
θ'	Theta	9

A táblázat adatai alapján melyik kifejezés igaz?

- A** $\beta' + \gamma' > \varepsilon'$
- B** $\eta' - \alpha' < \delta'$
- C** $\beta' \cdot \gamma' = \varepsilon'$
- D** $\eta' - \sigma' < \delta'$

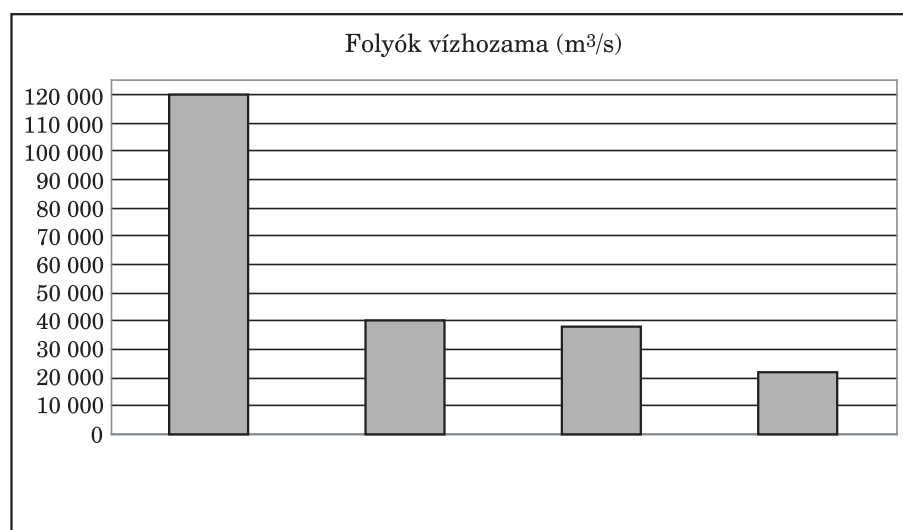
A Föld négy legbővizűbb folyója a brazíliai Amazonas, az argentin Paraná, az afrikai Kongó és a kínai Jangce. Az ábrán a folyók által 1 másodperc alatt szállított vízmennyiségeket láthatod. A négy folyó közül az Amazonas szállítja a legnagyobb víztömeget, a Jangce a legkevesebbet. A Paraná másodpercenkénti vízhozama ezer köbméterrel haladja meg a Kongó vízhozamát.

a)

MB23601

Írd az oszlopok alá a hozzájuk tartozó folyó nevét!

0 1 7 9

b)

MB23602

Olvasd le az oszlopdiagramról, hogy mennyi vizet szállít a Kongó folyó másodpercenként!

0 1 7 9

Kata pulóvert szeretne kötni magának. Úgy számolta, hogy 85 dekagramm fonalra lesz szüksége. A fonal 100 grammos gombolyagokban kapható. Hány gombolyagot kell vásárolnia a pulóver elkészítéséhez?

- A egyet
- B nyolcat
- C kilencet
- D nyolcvanötöt

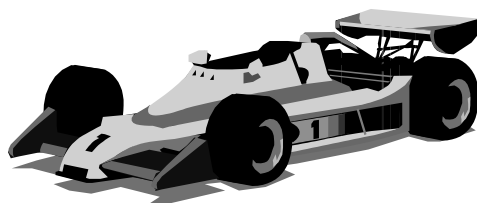
Az alábbi táblázat a 100 méteres gyorsúszás világcúcsának alakulását mutatja.

Férfiak

Év	1952	1999
100 m gyors	56,2 másodperc	48,21 másodperc

Hány másodperccel rövidebb idő alatt tették meg a 100 méteres távot 1999-ben, mint 1952-ben?

- A 7,99
- B 62,00
- C 4,99
- D 8,01

0 1 7 9

Régebben a Forma 1-es versenyek során az első hat célba érkező autóversenyző kapott pontot a következők szerint.

- 1. helyezett 10 pont
- 2. helyezett 6 pont
- 3. helyezett 4 pont
- 4. helyezett 3 pont
- 5. helyezett 2 pont
- 6. helyezett 1 pont

A többi versenyző nem kapott pontot.

Egy versenyző 11 futam alatt 96 pontot gyűjtött.

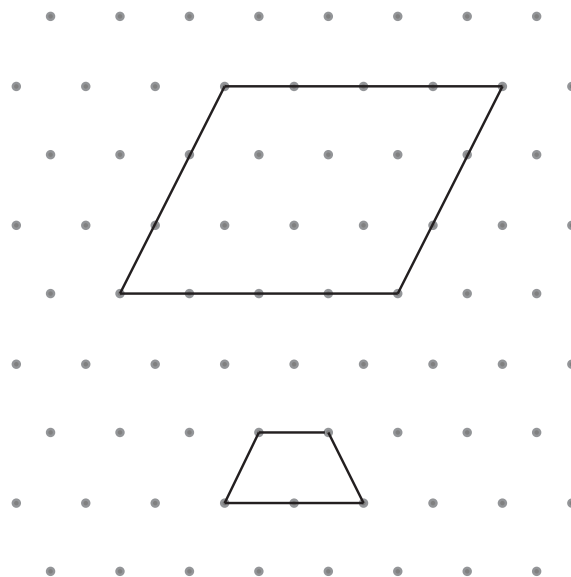
Hány első, második és harmadik helyezést ért el, ha mindig a dobogón végzett?

1. helyezések száma: _____

2. helyezések száma: _____

3. helyezések száma: _____

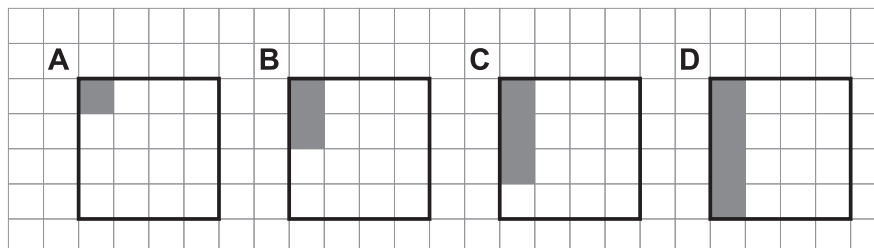
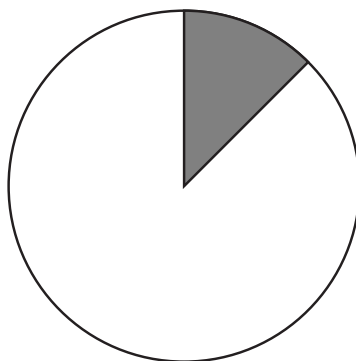
Az alábbi ábrán egy paralelogramma és egy trapéz látható.

Hány egység a paralelogramma területe, ha a trapéz területe 1 egység?

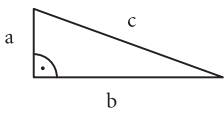
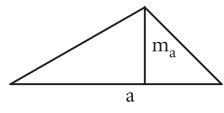
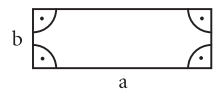
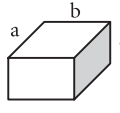
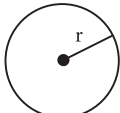
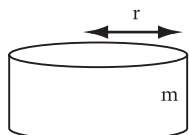
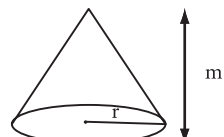
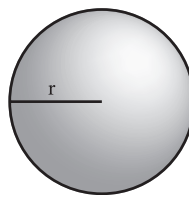
- A 6
- B 8
- C 9
- D 12

Melyik négyzetnek van ugyanakkora hányada beszínezve, mint a körnek?

Képletek

Az alábbi táblázatban képleteket találsz, amelyek segítséget nyújthatnak a feladatlap feladatainak megoldásában.

ÁBRA	LEÍRÁS	KÉPLET
	Pitagorasz tétele egy a , b , c oldalú derékszögű háromszögre vonatkozóan, ahol c az átfogó.	$a^2 + b^2 = c^2$
	Egy olyan háromszög területe , amelynek egyik oldala a , az a oldalhoz tartozó magassága m_a .	$\text{Terület} = \frac{a \cdot m_a}{2}$
	Egy a , b oldalú téglalap területe .	$\text{Terület} = a \cdot b$
	Egy olyan téglatest térfogata , amelynek oldalélei a , b és c .	$\text{Térfogat} = a \cdot b \cdot c$
	Egy r sugarú kör kerülete .	$\text{Kerület} = 2 \cdot r \cdot \pi$
	Egy r sugarú kör területe .	$\text{Terület} = r^2 \cdot \pi$
	Egy r sugarú és m magasságú henger térfogata .	$\text{Térfogat} = r^2 \cdot \pi \cdot m$
	Egy olyan kúp térfogata , amely alapkörének sugara r , magassága m .	$\text{Térfogat} = \frac{r^2 \cdot \pi \cdot m}{3}$
	Egy r sugarú gömb térfogata .	$\text{Térfogat} = \frac{4r^3 \cdot \pi}{3}$
	Egy r sugarú gömb felszíne .	$\text{Felszín} = 4 \cdot r^2 \cdot \pi$

